

ВІСТНИК "О. Д. В. У."

МІСЯЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Організації Державного Відродження України
В АМЕРИЦІ.

ЦІНА 10 п.

Число 3-(6). Рік 2.

Березень 1933.

ВИХОДИТЬ В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

В 72. роковини смерті Тараса Шевченка.

Порвем кайдани і не страх —
Огонь і кров ми на розправу
Внесем у вражії оселі!
Зітхання наші невеселі
З неситістю катів умруть.
І наш святий закон і право
В степах широко оживуть!

Т. Шевченко.

У всіх епохах світової історії ми знаходимо, що при творенні великих діл, були великі люде — творці, які кидали в маси взнеслі думки, що своїми могутніми проміннями роздирали темряву, поривали ті маси зі сірої буденщини і безділля до великих, благородних чинів. Великі досягнення людства на полі поступу, знання, культури, великі зриви народів в цілі здобуття волі, свободи — це звичайно переведення в життя, втілення кличів і думок, витворених великими людьми. Кожна епоха мала звичайно одну чи більше взнеслих постатей, які були тим світлом, якого проміння закривали маси до боротьби, чи за своє існування, чи за свою віру, чи за свою культуру, чи за свою державу. Своєю характерністю і незломністю духа, своєю непримиримістю до гнету, кривди, до всього що лукаве і брехливе, а з другої сторони своєю просто надземною любов'ю до ідеалу, правди — вони, ті творці, ставали для людства тою тривкою духовою підвалиною, тим найглибшим символом совершенности, на яким кристалізувався весь ціловид людського існування. Тими своїми прикметами, вони вносились так високо понад сірі маси, що мимохідь вони оставали для

тих мас якимсь висшим еством-божеством, якого треба почитати.

Як синтеза тих всіх прикмет стоїть перед українським народом взнесла постать Тараса Шевченка. Його незломний дух, його твердий характер, його послідовна, несхитна лінія у всіх ділах, малих чи великих, його ненависть до ворогів, його любов до ідеалу і правди — стають перед нами кожного разу, коли ми тільки вчитуємось в його книгу, в книгу України, в його Кобзаря. Стають вони перед нами і кожного року, як ми в роковини його смерті стараємось почитати його пам'ять.

І цього року в 72. роковини смерті Тараса Шевченка, споминаючи його, ми повинні шукати в його книзі поради і розв'язки на ті важливі питання, які чекають нашого вирішення. Ми повинні шукати в тій книзі вказівок, доріг, якими ми маємо ступати до нашої найвисшої мети, якою для нас являється наше національне визволення. Бо якраз на полі нашого національного визволення положив Шевченко найбільші заслуги. Тій ділянці життя присвятив він найбільше своєї праці. Він був одним, що в найтемніших часах нашого поневолення фанатично вірив у відродження українського народу і вмів ту віру своїм могутнім словом вщипити в серця байдужних, недовірків. Визволення українського народу бачив він у революційній боротьбі, коли то наш нарід окупить свою волю... вражою злою кров'ю... Будучи безкомпромісовим соборником в державницькій ідеології, він трактував ворогів на рівні. Фанатична любов до України, ненависть до ворога, твер-

да віра у перемогу, безкомпромісність — отсе його кличі, які особливо тепер повинні присвічувати нам на шляху нашого історичного ходу. Дух його революційних пісень — це то незглибне жерело, з якого теперішні покоління повинні черпати ту ідейність, ту посвяту, той гарт духа, який є конечний у важкій і нерівній боротьбі з ворогом.

І коли націоналізм против вселюдському гуманізму ставить чин, гарт духа, любов до могутности, величі і слави своєї нації, і коли він кладе таку велику вагу на силу почувань, на любов і гордість до своїх національних цінностей, то для українського націоналіста упродовж цілого нашого історичного буття, немає другої більшої національної цінности, як Кобзар Шевченка. Бо в цілій українській літературі немає другого такого твору, який визначавсяби такою силою почувань, як Кобзар Шевченка. Та сила почувань уділяється мимоволі кожному читачеві, навіть такому, який Кобзаря часто і не розуміє, та однак відчуває його, відчуває кождо стрічку, бо в ній щось таке сильне, гаряче,

правдиве, щось що за душу хапає.

"Я так її, я так люблю
Мою Україну убогу,
Що прокляну святого Бога
За неї душу погублю!.."

Яка фанатична любов, яка глибіння почувань виявлена в тих кількох стрічках! Чи треба тут якогось розумовання, щоб схопити значіння тих слів? Ні! Ті слова так гарячі, так правдиві, що силу їх кождий мусить відчувати.

Плекати і підкріплювати такі почування, спрямовувати їх на той шлях, який вказав Шевченко, на шлях героїської посвяти, ідейности і любови до вітчизни, безкомпромісности і непримиримої ненависти до ворога, активного протесту проти тих усіх, що закували в кайдани волю і правду — отсе завдання українського національного проводу, отсе ідеал, яким кождий Українець повинен бути перенятий. Бо коли такий ідеал просвічуватиме кождо ділянку нашої праці, тоді можемо бути певні, що судбу свою ми самі вирішимо після нашого власного хотіння і бажання.

Д. Галичин.

Вони ще прийдуть!

(З революційних кругів — про смерть Данилишина, Біласа, Старика і Березинського).

Чи чуєш Ти, Український Народе гук стрілів і свист куль?!

Чу чуєш крик Твоїх синів мордованих у поліційських льохах?!

Чи бачиш святі тіла постріляних і погібших на шибеницях Героїв?!

Це кипить завзята, безпощадна боротьба на життя і смерть з усіма наїздниками, відвічними ворогами і гнобителями України — ляхами, москалями і прочими зайдами. Кермують нею Українські Націоналісти — кермує нею неустрашима Організація Українських Націоналістів — О. У. Н.

Чого хочуть Націоналісти?

Чого хоче Організація Українських Націоналістів?

І як бореться Вона?!

Хай без зайвих, пустих слів говорять за неї її вчинки і діла. Хай говорять за неї безпереривна боротьба за Самостійну і Соборну Українську Державу! Хай говорять луни помеж награваного ляхького і московського майна — масові саботажі 1922. і 1930. р. Хай говорять цілий ряд нападів на ляхькі каси і почти — десятки і сотки трупів ляхьких посіпак і польськевіцьких комісарів. Хай говорять за неї сотки процесів, переповнені Українськими Революціонерами тюрми і злиті кровю поліційні льохи-моргівні.

Хай говорять за неї зі шибениць і могил — постріляні і помордовані її Борці. Хай говорять

розстріляні Революціонери селяне Крупа і Луцейко — замордована Бесарабова — впавши в бою з ляхькою поліцією Революціонери робітник Старик, студенти Любович, Пісецький, Березинський — і підло замордований Краєвий Командант УВО. сот. УГА. Головінський.

Хай говорять повішені в Тернополі Революціонери селяне Голояд і батько родини Пришляк, що на ступені шибениці кликав: "За Вас Українські Селяне — за Тебе Український Народе, гину я!" Хай говорять сотки невідомих! Хай скажуть ще теплі, повішені ляхькими бандитами, Революціонери Білас і Данилишин.

Чи ОУН, це та, що рішена на все — найстрашнішу в світі останню годину наїздникам України готує?! Чи Вона та, що з великої любови до України і з ненависти до ярма, життям своїм присягла: "Здобуду Українську Державу, або згину в боротьбі за Неї"?!

Чи вона та, що знушання ворогів над Тобою, Український Народе, зносити не може?! — Ти це знаєш!

Зрештою хай промовлять за Неї її діла й Герої.

Впав наказ короткий і змістовий: "Зробані ляхами з українського Народу гроші не на закріпощення, а на висвободження України здобути!"

І пролунала по цілому світі вістка: "Очайдушний напад Українських Революціонерів на польську пошту в Городку Ягайлонським."

Напад виконано точно, спокійно як наказу-

вав плян. Урядників стероризовано. Гроші в сріблі і папері забрано.

На полі бою від ляцьких куль впало двох Революціонерів. Робітник Старик, батько родини і студент Березинський, що важко ранений, щоби не віддатись ворогові живцем в руки, сам перетяв нитку свого життя.

Згинули вони смертю Героїв так, як гинули колись наші діди і прадіди. Ляцькі бандити поховали їх без свідків у Городку край цвинтара. Ховали потайки... боялись... За кілька днів на місці вічного супочинку Героїв виросла висока могила і появивсь високий хрест, терновий вінок і напис: **"Ми ще прийдемо"**. Ляцькі посіпаки поломили хрест, пірвали вінок, а могилу зрівнали з землею. Та не на довго!!

Це ті, що впали. — Товариші їх забрали гроші і зникли так само невидні як і прийшли. Двох з них, Білас і Данилишин, звели по дорозі коротку боротьбу з ляцькими поліцейськими, які їм заступили дорогу. Одного положив Данилишин трупом на місці, а другого важко ранив.

Та сталося незабаром щось страшне, несподіване. Під Миколаєвом зловили їх, побили до непритомності і віддали в руки ляцької поліції самі українські селяне. І почалось слідство перед ляцькою поліційною голотою, побої, туртури, муки.

Та Данилишин мовчав мов залятий! "Перед наглий суд! Невмолиме марево смерті!" — заревіла пня ляцька зграя! Може там в обличчі скорой смерті заломляться Революціонери-Герої! **Та ні!!**

Наглий суд. Тривожно бється кожне українське серце. Повно в суді ляцьких посіпак, штиків і поліцаїв. На салю вводять Боевиків. Данилишин — високий, плечистий, 24-літний юнак. Входить певним, рівним кроком, держиться гордо. Обличчя затяте. В глибоко запалих, ясных, добрих очах жевріє якась міцна, невгнута постанова. Він спокійний — час від часу безжурно усміхається. Ніким не цікавиться — раз чи два тільки відшукує між видцями свою сестру, а Біласову матір і сердечно поздоровляє. — Матір і сестру, що виховала Таких, Великих! На всіх витискає Дмитро вражіння незломного характером і сильного вірою в ідею — невгнутаго Революціонера.

Білас (21 літ) — нищий і слабший за його — на крейджано-білому обличчі тавро перебутих тортур, та в очах палає якийсь фанатичний самопевний блеск, яким говорить, що гордий своїм вчинком, не боїться ніякої кари — держиться бадьоро.

Жураківський — найстарший з них, 27-літний муштина. У його вже здавна хоре серце; перебута катівня заогнила хоробу. Мимо високої горячки держиться певно. — Коли його питають, чому, знаючи про свою хоробу, кинув велику родину, яку працює своїх рук удержував і пішов на приказ ОУН, — відповідає, що для визволення України готов все зробити.

Данилишин і тут мовчить. На запити ляцького судді трічі заявляє коротко і твердо: "Відмовляю всяких зізнань!!"

Вірний член ОУН. не признає ляцького су-

ду на Українській Землі. А промовив Він мовчанку тільки тоді, коли стануло питання про те, хто вбив поліцає Коята. "Не Білас, а я його застрілив" — сказав тоді, коли той недострілений поліціант старався приписати його товаришеві боевикові вбивство старшого посіпаки Коята. По геройськи, з усміхом на устах, бере на себе сповнення ще одного вчинку, з усміхом на устах готовить собі смерть. Весь час Він, — як і всі прочі — спокійний і погідний, хоч марево смерті, яка їм грозить раз враз, стає перед очима. Один тільки раз затрівожилася Його Велика душа Революціонера, затрівожилася і ще вище піднесла Його, на недосяжну височину чистокровного ідеаліста, на височину ідеалу Героя. Це було тоді, коли оповідав священник зі сльозами в очах, як Данилишина і Біласа зловили українські селяне, побили і віддали в руки ляцької поліції.

"Я бачив — говорить священник — як нагло один з лежачих очуняв і став. Був це молодий високий муштина. Я крикнув щоб і другого перестали бити селяне. Після якогось часу і цей другий очуняв і піднісся. Оба вони були побиті, з голови текла їм кров. Вони зблизилися до себе а люди їх окружили. І сталося таке, якого в житті я ще не бачив: Один другого взяв під руку. Вони стояли на горбочку так, що їх було видно понад людьми. Тоді цей вищий промовив: Українські селяне! Ми є члени Організації Українських Націоналістів. Ми гинемо за Україну! Як ви будете так робити — Україні не буде ніколи мати.

Здрігнулися в цій хвилині спокійні й усмінені обличчя Героїв. Серця їхні сповнилися нестерпимим болем. Данилишин затискає п'ястук, закусє зуби й мимоволі вибухає гірким риданням. З глибини Його зраненої Душі рветься глухий, глибокий, болючий стогін!! Цеж їх зловили таки свої!!... раби!

Революціонер Білас, який сідає біля Нього, **кладе його голову на своє рамя обнімає, цілує та успокоює його.**

А священник продовжує: "Тому, що вони стояли блиско мене і трималися оба за руки, я чув як один до другого шепнув: Тепер поцілуймося! Оба поцілувалися. Я не є неспокійної вдачі, вмю панувати над собою. Але ця хвилина, коли люди стояли з дрючками а вони на горбку, пригадала мені, що так мусіло бути тоді, як Христа в городі Гетсиманським продавали. Люди похилили голови і не знали що робити. А тим часом прийшла поліція і їх забрала"...

Священник не може зі зворушення дальше зізнавати. Тихо... В Українців, що є на салі сльози в очах. Деякі так плачуть, що мусять вийти.

З лави обвинувачених чути важкий, уриваний, зворушливий віддих і стогін Данилишина, в яким виливається весь біль Його молодого раненого серця. Він боровсь за Україну. Він віддав за Україну все що мав, своє юне життя, а Українці віддали його в руки ляхів. Ох!!... Серце рветься з жалю, з великого, невимовного болю. Йому не задрожала рука тоді, коли став в вічі зі смертю, коли брав участь у нападі, де свистали кулі й лялася кров, ні тоді, коли

впродовж кільканайцятьох годин перейшли в голоді й злиднях крізь гори й доли, зі всіх сторін гонені, кількадесяті кілометрів. Він не заплакав, не промовив ні слова — як його на поліції тортурували, ні коли станув перед наглим ляхським судом — маревом смерті. А заплакав на згадку страшного юдиного вчинку селян над Дністром...

Коли Данилишин успокоївся, сказав до оборонців: "Не думайте що я за себе плакав. Ні!" — Він плакав за тих незрячих рабів.. Плакав кровю Свого серця... І тому Він ще більший!! Недосяжно Великий! Розправа кінчилася, за хвилину ляхські судді видадуть присуд.

Обвинувачені **держаться гордо.**

Стає Данилишин — Революціонер Український — ремісник, робітник, 24-літний юнак і в обличчі смерті заявляє: "Я знаю що мене жде. Я був і є на все приготований. Жаль мені тільки одного, що так молодо мушу вмирати і не зможу вже далше працювати для Неньки України!"

Стає Василь Білас — Революціонер, селянський хлопець, 21-літний і кидає в вічі ляхському судові горді тверді слова: "Я свідомий того, що я вчинив і кари не боюся. Я є Український Націоналіст і Революціонер. Я селянин і своїм вчинком я дав доказ того, що і український селянин також потрапить себе посвятити для ідеї. Я знаю чим дихає українське село і я певний піду на смерть. Болить мене тільки одне, що в слідстві, бажаючи проволікти справу, я вчинив підозріння на тов. Коссака. Я свідомий того злочину, й тому ще раз стверджую на тому місці, що тов. Коссак є рішуче невинен і ще раз невинен!"

І клоняться голови перед Героями!

Вертає ляхський суд: **Три присуди смерті.** Засуджені спокійні і усміхнені. Їм байдуже, що незабаром згинуть.

Стає знову Революціонер Данилишин і звертається до оборонців: "Я рішуче вимагаю від оборонців, щоб в мойому імені не просили в нікого ласки."

Просити ласки? **В него? В ляха? Ні!** Він не хоче ляхської ласки. Він для ворогів має **ненависть — кулі і мечі!!** І від ворогів Він зник приймаючи кулі й муки, а не ласку. Ні! — "Я Націоналіст. Я Революціонер. Я не хочу ляхської ласки."

Останню ніч переживають Герої — Данилишин і Білас, останні хвилини свого життя. Оба висповідалися і запричастилися. Вони й так чисті на душі. За хвилину відійдуть у вічність. Будуть у рядах Української Національної Революції український робітник Старик, і ремісник Данилишин! І смертю своєю засвідчують, що українське **робітництво стає під прапор ОУН**, під прапор Національної Революції і кровю своєю святою, пролятою за Незалежність і Соборність України в рядах ОУН, **виписує присуд смерті** московським запродавцям, агентам ГПУ, **комуністичній партії Західної України (КПЗУ)**, якої руки спливають кровю мільонів помордованих національно-свідомих українських селян, робітників і інтелігентів на так званій Радянській Україні, українських громадян, що не повірили в обіснені слова відвічного гнобителя Ук-

раїни, — Москви — громадян, що за червоною комуністичною плахтою побачили страшну скажену морду московської потвори, яка роззявила ще ширше як за царських часів свою зубату захланну пащу, щоб проковтнути вже раз на все багату Українську Землю. Потвора, яка і тут у нас, через свого запродавця, жидівсько-польському комунізму — партію Західної України (КПЗУ) намагається запрягти українське громадянство до московського заборчого імперіалістичного воза, — КПЗУ, яка для своїх подлих зрадницьких цілей Святу Кров Героїв намагається використати, щоб збаламутити українських селян і робітників, що душою і тілом стоять за незломними Борцями, з ОУН.

Рано клекотить тюрма. Загальна однодневна голодівка в'язнів. Чути безперервні крики і співи, стукіт і брязкіт скла. Разураз принижує воздух могутній солідарний крик в'язнів зза кват: **"Слава Українським Революціонерам! Слава Борцям за Волю України! Слава Данилишинові й Біласові! Слава Героям!...** Клекотить, гуде тюрма. Прийшли узброєні відділи ляхської поліції "паціфікувати" в'язнів, але це нічого не допомагає. Тимчасом виводять Данилишина й Біласа. Вони спокійні й горді. З сталевих їх орлиних очей бе завзяття й віра в день **відплати й перемоги.** З ними поводяться ляхські бандити по звірськи. Прокуратор пробує особисто шнурити, а ляхські сторожі штурхають Героїв і затикають брутально уста, коли вони хочуть кинути останні слова. Мимо того пронизує воздух грімкий крик Біласа: **"Пращай Україно!! Пращай Український Народе!! Хай живе..."** Не дали скінчити кати. Замкнули уста.

Повісили... В сімей годині рано Данилишин і Білас вже не жили. Тіла двох Революціонерів Героїв колисалися на шибениці і помсти взивали. По церквах тужно дзвонили дзвони... Українське громадянство молилося за душі Борців, за душі Революціонерів...

І лях проклятий думав, що тріумфує. — **Ні!!**

"Не тішся ляхе, сотня поляже, сто тисяч натомість стане до борби".

"Ми ще прийдемо".

Український Народе! Ти ще скажеш своє слово. Відчує ще ляхський зайда на своїй шкурі Твою тверду запрацьовану мужицьку руку. Відчує і здригнеться. Хай же за Вас промовлять Ваші вчинки й діла, Українські Селяне й Робітники, Український Народе! Хай від ударів Твоїх задріжить Варшава!

У бій гайдаки

Бо ми всі однакі

До кости нам вілось ляхське ярмо.

— — — — —

Пірвемо кайдани, які нам займанці

Більше і більше сковують щодня.

Бо ми Гайдаки, відважні завзяті,

Ні гірших ні ліпших між нами нема.

І світом забуті в кайдани закуті

Випем ту чашу, вже повну у щерть,

Бо за Україну, за Неньку єдину

Ми все є готові на муки і смерть.

Йшли діди на муки,

Підем й ми правнуки,

За Волю України життя віддамо!

ГЕРОІ ВИ!

Присвячено с. п. Боевикам Д. Данилишиному і В. Біласові.

Любі сини України,
Ви нащадки козаків,
Ви за Нарід України
Смерть дістали від ляхів.
Ви віддали, що лиш могли
За Україну, котра в неволи,
Життя своє дарували,
А не корились ляхові-
Лях не бачив у Вас сліз
Коли стричок накладав,
А останній клич від Вас
По всьому світу залунав.

"Хай живе! — і буде жити
Україна, наша Мати!"
А ці слова Ваші святі
Вона буде пам'ятати...
Отже слава Вам, Герої!
Ваш дух не вмере, він буде жити!
І во весь час наша Земля
Ваш клич буде голосити:
"ХАЙ ЖИВЕ УКРАЇНА!"

Петро Соха.

ПОЛІТ.

Позитивний тип революціонера.

Завданням, яке ставить собі кожний революціонер, є переведення в життя якоїсь нової ідеї. Зв'язана з цим праця революціонера йде в двох напрямках: валення старого, небажаного світу і конкретне здійснювання вимріяних ідеалів. Актуальний стан річий, якому протиставиться революціонер, є опертий на силі пануючої еліти, яка накидає свою волю всім своїм підвладним, хочби вони в душі вельми не бажали собі цього. Революціонер не піддається волі цієї еліти, тільки в ім'я своїх ідеалів видобуває з себе таку силу духа, що не тільки дорівнює силі пануючої еліти, але вірить у свою вищість над нею і всіми середниками змагає до цього, щоби її усунути від панування і самому завладати над нею. Це є зрозуміла річ і подиктована самим завданням, яке хоче сповнити у своєму житті революціонер. І тому — з природи річі — він не може бути духово пересічною людиною. Прикмети його характеру, його ідея і сама її практична розв'язка, мусить далеко відбігати від ідей і психіки всяких реформаторів, чи "хитрих" дипломатів. Ця непересічність духа, вищість — це ціха, яка мусить прислуговувати всім вчинкам революціонера, усім його прикметам, для яких вона є критерієм їхньої вартості.

Для Українського революціонера є ясна ідея — здобуття, закріплення і розбудова Української Самостійної Соборної Держави, узисканої не жадними ласками, дарами, тільки власною кров'ю, збірним зусиллям усієї нації в усіх ділянках життя, — здобуття держави, опертого на перевихованні національного характеру, який до тепер був лихий. Ця ідея не може бути в жаднім випадку вислідом якихось теоретичних міркувань, розумового розважання, що це для нас "добре", "корисне" і т. д., тільки мусить випливати з внутрішньої потреби нашої національної душі, потреби, що є необхідною в життю, більше як всяка інша життєва konieczність, такою сильною потребою, що брак її відчувається постійно і сильно своїм еством. Ця ідея не може бути абстрактом, біля якого зво-

рушуємося, коли вона висказана в гарній формі, тільки при святочних нагодах. Ні. — Вона має бути живою, яка мотивувалаб кожний наш крок у житті, кожне наше поступування, яка переслідувалаб і турбувалаб нашу думку в кожному місці і часі нашої діяльності. Ця ідея мусить бути вічно актуальною, усіма силами нашої душі мусимо її відчувати, розуміти її, хотіти її, змагати до неї, біль і прикрість мусить справляти нам брак її.

Одначе сама жива ідея ще не вистарчає, — до революційної діяльності треба ще характеру. В житті наші мрії, бажання, ідеали не сповняються так автоматично, щоби зараз, коли тільки заіснувала в нас думка, вже без праці з нашої сторони вона здійснилася. Є другі волі в житті, ворожі нам, які не допускають до здійснення наших хотінь. Наслідком цього вивязується між двома сторонами конфлікт, боротьба і тому зрозумілою видається пословиця: Хочеш щось мати, здобудь це сам собі. Звідси простий висновок, що кожний революціонер мусить бути взірцевим характером під кожним оглядом. Він мусить бути приготований на все, що тільки є найгіршого, в розумінні звичайних людей, тобто на муки в тюрмі, катування і смерть. Крім цих жертв, яких не оминати революціонерів, вимагається від нього великої праці і то аж до заперечення себе. Такий гермафродитизм, щоби бути революціонером і ріпнучасно "уживати собі світа цього" є недопустимий у революціонера! Входячи в революційні ряди мусить собі сказати: Не живу для себе, тільки для ідеї. Це абсурд — скаже хтось, але це мусить ціхувати кожного революціонера — бути абсурдним. Ця абсурдність революційної ідеї є зложенням світогляду революціонера й умотивовання її можна дошукуватися хіба в ірраціональних інстинктах, що панують над цілим життям Нації і женуть її у вимріяний світ ідеалів. Це бажання високих ідеалів мусить бути таке сильне, що всякі терпіння, труди, особисте щастя і життя сходять на другий плян у

революції. Це хотіння ідеалу дає революціонераві силу перетривати всі перешкоди і вічно актуалізує його до змагань, побуджує до діяльності. В цьому лежить основа досягнення всякого ідеалу, бо **доривочні змагання, що є виявом хвилювального захоплення, не доводять до цілі.** Таке доривочне захоплення творить радше з цілої боротьби пародію. Отсе абсурдне хотіння мусить бути у кожного революціонера і то природним, органічним, а не штучним, викликаним якимись побічними мотивами, бо тоді воно подобає на гротеску. Маючи такий стан своєї психіки, революціонер мусить свідомо старатися виплекати в собі інші позитивні риси характеру, які є безумовно потрібні в його діяльності. Прикмет таких є багато, як: віра в свої сили, постійність, ризико, героїзм і т. д. Це ті прикмети, які треба трактувати як наслідки цієї загальної ірраціональної волі. Революціонер, що підходить до революційного життя з повним його розумінням, не буде компромітувати цілого революційного українського руху, коли йому прийдесться потерпіти з цього приводу особисті "неприємності". Навпаки — своїм поступуванням він усюди буде документувати свою вищість над ворогом і буде своїм прикладом примушувати інших людей насліду-

вати його, витворювати буде завзяття, яке уділюватимось через вплив людям слабшої волі. Такі типи революціонерів плакають у народі культ героїзму, ідеалістичне трактування життя, видобуття з нації найбільшої інтенсивності у змаганнях і т. п. і тоді тільки, коли мається правдивих революціонерів, досягається намічену ціль. Колиж — мимо гарних ідей — виконавці їх будуть кволі, що ломляться при першій нагоді, що тільки плачуть і нарікають на якісь "кривди", то це притуплює порив у нації, вбиває в неї віру у власну силу і зроджує страх перед фіктивно сильнішим ворогом. В обличчі великих змагань за державу, український народ мусить усвідомити собі, скільки мусить видобути з себе волі, праці і посвяти... Бути правдивим революціонером — ось ідеал молодих юнаків, **ідеал кожного правдивого Українця**, а все інше мусить з життя усунутися на другий план, хочби як воно було приемним і манило до себе таємними чарами. ("Юнак")

Кожний Українець, де б він не находився, тямити мусить, що живе в добу української національної революції; він має бути революціонером — і тільки революціонером — духа, хоч часом й не може служити революції чином.

Марко Гарт.

Поняття Нації.

Не багатько загально прийнятих суспільно-знавчих понять може в сучасній добі конкурувати зі словом "нація" щодо поширення в щоденних розмовах і писаннях усіх культурних народів світа.

"Нація" — це джерело моральної сили й віри для одних та підстава ненависти й злоби — для других. "В ім'я нації" спроможуться одні на найшляхотніші вчинки, — дургі на найганебніші. "Для нації" одиниці та цілі гурти з легким серцем умірають або йдуть свідомо на муки, а знов інші плюндрують або й життя позбавляють — других. "Націю" ставлять понад усе, або її зраджують чи продають... І так без кінця відмінюється слово "нація" в різних мовах, немов якийсь магічний вираз, з дня на день на устах мільйонів людей: білих, жовтих і чорних.

"Національність" (народність), як прикметник, супроводить звичайно людину в сучасній добі від народження до смерті. Є це найбільш усталений знак для розрізнення гуртової своєрідності населення поодиноких країн. Існують загально прийняті поняття "національних": держав, територій, мов, культур, мистецтв, літератур, господарств і т. д. Прикметник "національний" зі всіма його відмінами пристосований сьогодні майже до кожного загальнішого прояву людської чинності. Сама ідея "нації" в останніх часах стала до певної міри, мовляв, модною: більшість політичних партій хоч-не хоч декларує звичайно (кожна на свій лад) здійснювання "національної" політики.

А поруч із усім цим, існує сьогодні не ба-

гатько загально прийнятих слів, що так часто бувають надуживані, як власне вираз "нація". Є це поняття надто гнучке й широке. Ця обставина уможлиблює існування цілого ряду протилежних, ба навіть себе взаємно цілковито заперечуючих, — "теорій нації".

Коли ми в біжучих розмовах кажемо щось про націю, то звичайно ясно собі уявляємо — про що йде мова. Але спробуймо поставити питання рубом: що є істотою нації, з чого складається її буття, де є початок нації й т. д. У таких випадках найчастіше почуємо відповіді про мову, походження, культуру, історію, спільну долю народу, державу й т. д. Особливо часто такі відповіді стремлять до того, щоби показати, як нація мала б виглядати. А питання як нація в усталених проявах виглядала й виглядає — залишається нерідко побічним.

Спеціальною причиною змінливості розуміння нації є наша безпосередня участь в тому, що називаємо нацією. Всі ми належимо до своєї нації. Навіть і ті належать до своєї нації, що її нехтують. Не кожний однаково своєю національну приналежність відчуває та виявляє, але напр. в Європі людину так зовсім "без нації" ми сьогодні не уявляємо. Ядро цього питання не визначається самими зовнішніми прикметами людей, але відноситься до цілого життєвого успосіблення поодиноких народів та їх членів.

"Національне" — не є тільки своєрідністю загального психічного рівня певного суспільства, який звичайно та не зовсім точно називається "національним характером". "Національний характер" є власне спонтанністю й тяглістю поодиноких виявів успосіблення наймаркантнішої

для суспільного розвитку частини певного народу.

На утворення **національної** своєрідності певної етнічної групи впливають не тільки духові та взагалі психічні нахили одиниць, але й фізичні, та особливо — суспільні чинники. Не треба доказувати, що передумовою суспільного життя взагалі є фізичне тло: терен, дані природою можливості існування та люди. Ці три чинники служать природньою підставою суспільних взаємовідносин, а останній з них — люди — підметом і предметом кожного суспільного процесу. А разом взяті ці чинники дають не тільки предмет, але й рямці для суспільного розвитку. Загально можемо ствердити, що природні дані служать підліжкам нації, психічні фактори двигуном її розвитку, а суспільні чинники — її властивим творцем. Ці останні в процесі розвитку нації мають переважно роль **активних чинників**.

Розвиток нації можемо схематично ілюструвати таким прикладом. **Племя**, себ-то вираз етнічної подібності та можливості розвитку етнічної суцільності, — є природньою базою для національного розвитку. **Нарід** є тим матеріалом, з якого повстає національна своєрідність; Народність є виразом етнічної спільноти та окремішності. **Нація** є синтетичним вислідом усебічного виявлення національної єдності. Шляхи розвитку нації перед її назверхнім оформленням у власній державі характеризу-

ються звичайно трьома етапами взаємного гуртування її членів: 1) від подібності до спільноти, 2) від своєрідності до окремішності та 3) від суспільності до єдності. Але межі поміж ними не сталі. Незворхньо розвиток нації виглядає здебільшого як перетворювання можливостей в дійсність. Майбутнє нації, хоч і вихідне опертя має в минувшині, все ж служить звичайно відбиткою свідомих виявів активної сучасності.

"Нація" є рухом, процесом, невпинною зміною, — отже наскрізь поняттям динамічним. **Нацією є етнічна група, що всебічно себе виявляє, як самоцільно — окремішна єдність.**

Або простіше: **нарід стає нацією тоді, коли послідовно й всебічно здійснює свою самостійну та ніким зі зовні не накинenu волю.** Поняття "Народа" має повагу статичну. Є це властиво означення етнічної або територіальної подібності та певної побутової чи діалектичної своєрідності. А "нація" є виразом змагання етнічної групи (народу) за свою власну "правду та волю". Основною її прикметою є всебічність розвитку, що стремить до найдалі йдучої внутрішньої суцільності та до назверхньої відокремленості від інших націй.

Вислідом такої всебічної індивідуалізації народу є політична незалежність, що здійснюється вповні щойно у власними силами створеній державі.

Вітвол Орлин. (Львів).

Оборона чи наступ?

(З приводу "конфлікту двох поколінь").

Чи справді до цього докотилася українська "репрезентанщина", що під плащиком оборони "розанархівованої" молоді — провадить завзяту боротьбу проти цієї останньої?

Боротьба за молодь? —

Бачимо боротьбу за молоде покоління Ватикану з фашизмом в Італії, большевиків та їх цілої єрархії з церквою та контрреволюцією, боротьбу комуністів та соціалістів з гітлерівським рухом в повоєнній Німеччині, до певної міри роалістів із республіканцями у Франції, — та вкінці клекотіння між католиками й соціалістами в маленькій Бельгії, не згадуючи вже про боротьбу санації з ендецією та ППС в Польщі. Боротьба у них це боротьба за непевне майбутнє молоді.

А в нас? У нас зводиться ця боротьба **проти** самої таки **молоді!** Ціла наша "репрезентанщина" всіх відтінків, від найлівіших до найбільш консервативних створила на **Західній Землях** суцільний фронт проти молоді в ім'я... її добра.

Це робиться тоді, коли детермінаційні та асиміляційні системи окупантів на всіх наших землях прибирають грізні форми, проти яких кричить і протестує цілий світ... І сипляться закиди на цю молодь: що вона загониста, імпульсивна, ризикозна, недосвідчена, розполітикована, анархістична, наскрізь деструктивна (а як така, то шкідлива!), лінива, що більш закида-

ється її брак ідейності. І це тоді, коли навіть вороги (численні процеси політичні на Зах. Землях), не завагалися сказати, що сучасна українська молодь це "еманація тих ідеалів, що видвигає їх модерний український націоналістичний рух у боротьбі за українську державність".

В цьому поході "проти дітей" всі політичні партії приймають один, вихідний пункт: **знищити політично молодь**, бо вона, підриваючи їм ґрунт, загрожує їхньому вже і так підломаному існуванню. Звідси спільний наступ "Нової Зорі" з "Новими Шляхами", чи "Діла" з "Укр. Нивою". Бо теперішня політична еліта на Зах. Землях, вихована доктринами австрійського "едукационіс" себто "від політики — здалека". Молодим людям все можна було робити поза наукою: гуляти на взір польської аристократичної молоді ("злата млодеж"!) з фальшивими манерами, здобувати життєві пости в суспільності на перегони, тільки про-біг не встрявати в "політику".

А тому плаче католицька Ніуба на сторінках "Мети" що молодь гине, пропадає в обіймах анархії та інтелектуального занепаду: "Після війни у других народів наступила зміна ідеалів молоді, яка давніших лицарів і поетів заступила **чемпіонами і кіновими зірками. Боксери, летуни, пливачи** стали предметом їх мрій. А геніяльність найшла можливість у... рекор-

дах... У нас молодь за всяку ціну хоче стати рішачим чинником у публичному житті української нації... Вона хоче добути монополію на критерій публичної моралі, диктатуру політичної тактики та політичної идеології!"

Ось де погребана собака! Молодь повинна гонити за спідничками дівчат, захоплюватися боксерами та чемпіонами!... Лише от що дивне: коли напр. прийдуть вибори, тоді співається зовсім іншої пісеньки. Тоді то молодь впрягається у виборчі кампанії, бо це для "вищих цілей" (посольські мандати!). Рівнож для "наукових" цілей організують радикали ячейки "Каменярів". То знову спроба створення "Молодої України" після концепції О. Боднаревича в 1928 р., як "крила молоді" при УНДО, це рівнож не... політика!

ЧОГО ВЧАТЬ НАС НАШІ "БАТЬКИ"?

Один з недавно померших наших "батьків", один із мужів великого знання, Др. Ст. Томашівський, писав у "Новій Зорі": "Мені кривавиться серце, коли бачу, як ми гонимо за якимись привидами. Самі кажемо, що ми не доросли до своєї державности. Однак загал громадянства глибоко переконаний, що Лойд Джордж має в кишені декрет на нашу державу... Коли такі держави, як Німеччина, на очах наших гинуть, то 99% нашої національної енергії присвячується державному самодурству! І не вжеж державність сама по собі має бути ціллю національного змагання і національної політики? Національна педагогія повинна, на мою думку, викоринити передчасну гіпнозу державности. В часі війни я завжди боявся наших великодержавних ілюзій!"

Цими словами на склоні свого життя промовляє публично український визначний історик... Тисячі українських могил розкинені по Сході й Півдні Європи, замучені герої Базару, лицарі зпід Крут, Києва, Львова, Лисоні, — хай будуть німими свідками заповіту "батьків", які навіть в думках леліяти не можуть про свободне, вільне життя. Хай десятки тисяч жертв, що їх зложено на пієдесталі визвольної війни будуть свідками прогайнованих великих нагод!

Кого ж слухати має молодь? За ким піти? По яких нових дороговказях? Чи може "батьки" виховані при звуках "Боже буди", чи "Боже царя", дали нам українського Масію? Чи ж молодь має йти слідами наших колись великих Винниченків чи Грушевських, що спроневірилися ідеї, якої були колись великими воїнами?..

Отже новий закид пошановання авторитетів?

Чи маємо перепровадити цілу плеяду "авторитетів"? Чи конечно пригадувати през. Петрушевича, що дав перші передпосилки модерного москвофільства, бючи поклони червоному Кремлю? Чи "жреця" Ількова, що на спілку з вбитим Твердохлібом та поетом Яковим видавали за ляхські гроші "Рідний Край", іщіплюючи гангренні бактерії національної зради й провокації? Цього самого Яцкова, по роках ганебної розкладової праці між народом, з тріумфом регабілітує "Рада Тов. Письменників і Журналістів ім. Франка"; а рівночасно тоді "Мо-

nitor Polski" з Варшави приносить новинку про декорацию орденом "Polonia Restituta" — "заслуженого для польської держави письменника Міхала Яцкова зі Львова"? Чи може Назарук має бути для грядущого покоління світилом та праобразом громадянської чесноти? Цей Назарук, що почав свою карієру виданням на спілком з жидами соціалістичної "Myśli Dworskiej" в Бучачі, а пізніше через фільтр всіх українських партій—зраджуючи кожну з них—доповз до польонофільського жолоба владики Хомишина. О іроніє! А цей Владика? Український Мерсіє чи Бандурський кричить на глум цілого світу що "Ucraini non sunt maturi ad regendum", цей пастор та слуга Божий в годину найбільш грізну продає своїх вірних за пів мільона срібняків! Маємо провокаторів (в постаті "академика" Студинського), що за зрабавані своїм народом за Збручем гроші несуть гангрену російсько-комуністичного імперіялізму! Маємо поетів, що пишуть релігійні оди, перекладають псалми, а рівночасно засідають в почесних аеропагах комуністичного світу! Маємо умандатованих "батьків народу", що грають кілька роль в житті рівночасно, сеніори католицької герузії та основоположники комуністичних "Нових Шляхів". Маємо дикі скандали в економічних та культурних установах, де люде з маркою "заслужених" балянсують між ворожими центрами, хапаючи 50.000 доларів (Рев. Союз Укр. Кооператив) від большевиків та рівночасно витираючи закуліси варшавських передсінків в погоні... за субсидіями. У нас цілий ряд політичних та безліч орієнтаційних групок УНДО — оце перед кількома роками гордощі української демократії — замінило ідею самостійности й соборности на фантом автономії, станувши по славнозвісній "пацифікації" на шлях "етаповости визвольних змагань". У своїх "чорних кавках", равтах, поседзеньях, жебрають ласки від ворога, опльовуючи рівночасно змагання української національної революції як "вияви занархізованої пайдократії". Коли здобутки українського революційного руху в 1930. р. принесли голосні протести та обвинувачення ляхської окупації, то еліта УНДО разом із міністром Перацьким зводила це до нуля! А радикали, УСДП, та прочі, кричать проти "угоди УНДО" — але самі з великою скорістю гравітують напр. до П. П. С. чи до 2-го Інтернаціоналу, що узнав державні границі Польщі та неподільність ССРСР.

Народнім масам вбивають фантастичні проекти соціалістичного, вселюдського раю в постаті всіх інтернаціоналів, Ліг Востока, федерації "3-ох Русей"... на наших очах продається ганебно частини української землі (УНР чи Скоропадський). Стверджуємо, що еволюція політичного змінювництва на Західніх Землях перейшла вже в певну систему; політичні маніпуляції численних "провідників народу" на особистих підкладах стали сьогодні певного рода професією, яка шириться завдяки толеранції цього громадянства, що його виховали самі "авторитети"!

З проповідниць пропагується культ "ягнної невинности"; летять "послання" про... покору, "що мусимо бути льяльними хоча би нас

держава гнобила й переслідувала" (еп. Хомишин). А в школах? Чи не оточується молодь сіткою провокаторів свого хову? Чи густо-часто не жахається громадянство провокаціями найгіршої сорти педагогів (дир. Бабій!), директорів, професорів (Шах, о. Залеський, Микитей)?

Свою втечу з поля бою в р. 1930, ("пацифікаційна" осінь!) українська "репрезентантщина" на Зах. Землях маскує "зміною тактики" супроти ворогів, мовляв, ідеал самостійності відкладається на дальшу мету, а конечність "реальної політики", чи "органічної праці" диктує провадити політику на шляху розбудови народнього господарства та культурного піднесення широких мас. Видумується фантастичні пляни "кооперативних республік", себто розбудовання економічного життя до того степення, щоб завоювати всі ринки, змонополізувати торговельний експорт, тоді все.. все піде гладко. В тій цілі ідеться на принадливу вудку ворогів у формі "економічних конференцій", чи навіть у постаті большевицьких 50,000 дол. А в тому часі ніодна польська політична партія (навіть "братня" нашим лівим ППС) ані гадає йти по лінії автономічних стремлінь наших політиків. Ст. Грабські пише: "ніякий нарід не вдовольниться автономією, тим більше українці". Найновіший співробітник "Діла" Ст. Лось, що під плащиком "конструктивної" політики на "Русі Червоней", старається приспати чуйність українців перед польським наступом, не завагався сказати, що "дати українцям автономію, це значить добровільно віддати третину польської держави, а все ж ще живуть в польщі мужі, що в своїх жилах мають лицарську, патріотичну, польську кров". А гр. Дунін-Борковскі у відповідь українським монархістам в особі Богдана Славянського сказав: "Наша рація стану приказує нам рішучо відкинути сугестію польсько-українського симбіозу на взір офerti п. Славянського..." Цеї самої співає корифей польського націоналізму, Р. Дмовскі! А короною цього трактування наших політиків польською стороною через "пер нон ест" це виступ мін. Перацкоґо. По численних равах, поседзенях, чорних кавах, приніс Перацкі в січні м. р. нові дарунки для "малопольського людку"—законопроекти для самоуправу (розуміється, зі спеціальними проти-українськими "приміненнями"), нову реформу шкільництва, закон про військову колонізацію укр. земель та в кінці глумливу научку нашим політикам, що "на будуче польський уряд піде до порозуміння з українськими масами понад голови... українських політиків".

Вже ані говоримо про те, що в повоєнній "репрезентанщині", що виступає як речник народу, не видно ясно замаркованої політики майбутнього, якаб вона не була, не має ідеології, ідейности, немає цього, що бачимо у німців, чехів, литовців, чи навіть ґіндусів. Спасення нації бачиться в політиканстві, широких дискусіях, кладеться вагу на "муравлину працю", а рівночасно з тим бачимо насильне нагинання до якогонебудь порядку й ладу... "Немає в них — як пише Донцов — ні віри, ані своєї церкви, ні своїх апостолів, що більше, навіть жреців своїх у них немає".

Цілком природно, молодь, бачучи ясно, що марно пропадає традиція світлого минулого нації, що політичні цілі та їх методи провідників міняються як в круговороті, шукає нових організаційних рямок та форм для прояву сил націоналістичної стихії.

— "Дух компромісовости — ось демаркаційна лінія принципіальної й угової політики. Бо принципіальність це ідея свободи, це жертвування конкретного й сучасного для абстрактного, майбутнього! Опортунізм — це ідеал виплеканого спокою, а всякі рішачі моменти відсуває цей же на покоління майбутніх днів... Там гарне бажання знищити неміле сучасне в ім'я світлого майбутнього — тут апотеоза сучасного зі страху перед неімовірними страхіттями будуччини..." (Д. Донцов).

Розуміється, далеко краще й вигідніше грати роль "хитрого лиса та сильного льва". До цього наш провід, здається назначений самим провидінням; дуже влучно схарактеризував "вибранців народу" В. Липинський: "Українська інтелігенція не дала нічого більше, як це, до чого вона по природі сотворена: до ролі посередника барішівника між українськими широкими масами а Петербурґом чи Варшавою. У тих торгах вона ніколи не виступала як речник, як контрагент рівний з рівним, тільки дивилася, хто... більше дасть".

Запитуємо устами великого американця, чи справді це життя є таке дороге, або цей мир такий солодкий, що його треба купувати за ціну кайданів та неволі? Мабуть, що так, бо наші "політичні барішівники" пішли Тичинівськими стежками... цілувати пантофлю кремлівського й варшавського папи.

Отже, чи може молодь підпорядкуватися мовчки й покірно нашим барішівникам?

Для майбутнього.

Сучасна українська молодь — це преміси побіди в майбутньому, що грізною примарою стукотить перед нами! Українська молодь з пятном "декадентів", "руїників", "бандитів" — ніколи не плекає в своїх серцях гидкої любови до всього, що понижує престиж великої нації. Але й за свою працю не бажає теплих слів похвали, чи співчуття з уст "батьків". Тим не менше всяке скавуління над "душею молодого покоління" не відтягнуть нашої молоді від цього, до чого кличе її любов поневоленої батьківщини.

— "Бачу у Вас гарячу любов Батьківщини, України, любов, що іде аж до пожертви, нераз до цілковитої жертви зі себе... Ви всі неначе ще з тих, що з ентузіазмом ішли у бій, щоб покласти буйні голови на полі не так слави, як радше широких і далеких надій для майбутнього. Признаю, що це перша й може найважливіша прикмета, якою молодь може визначатися, а мущу признати, що ця прикмета по своїй суті дійсно християнська!" — (Слово до молоді метр. Шептицького, "Мета", 22. V. 32).

Все ж таки оцих кілька слів про нашу "безумну молодь" висказаних головою української католицької церкви є бігуновими антитезами у відношенні до алярмів та крику цілої

опортуністичної герузії про "звуження ідеалів, занепад громадянських амбіцій та анархію духа" повоєнної молоді..

Молодь пішла туди, куди писано її великим призначенням у службі для справи. Хай ми будемо безумцями, та всеж таки ніхто не скаже, що ця чарівна легенда про грядуще майбутнє, легенда, що виросла на червоному полі Крутів, Базару, Лисоні, що вона сфальшована 30-ма срібняками ворогів. Отже, пропасти між "двома поколіннями" не вдасться засипати штучним піском "органічної праці" чи "сумою національно-культурних здобутків" чи навіть рецептою популярних анкет, бо наша молодь, вихована у час зриву нації до волі, колисана стогнами жертв чотирикутника смерті, тортурована та мучена нелюдським способом у лаяцьких тюрмах — рішучо не хоче бачити своїх "батьків" посередниками, баришівниками між ворогами та своїм народом, на своїй таки землі!

Ми "божевільні", "безумні", "шалені", бо станули твердо на шляху, який не манить розкішно привабливими рефlekтами майбутнього особистого щастя та вигоди. Ми "руїніки", бо з завзятістю неофіта нищимо фантоми рабської ідилії наших батьків. Перед сучасним "божевільним" українським поколінням велика скала до розбиття, перед ним невідоме, приманливе майбутнє, якому прийде́ться судити

"безумців" зпід Крутів, Базару, Львова, Київ, коли то суддями будуть мешканці Соловок, Сибіру, бригідок, Равича, Бронок... їх без кінця.

— "Сьогодні треба нам поетів, що палкими словами розбуджували б бажання здійснити великий Міт, за який згинуло 300 героїв під Крутами! Поети, приходьте! Треба письменників, що творили б легенду про червону калину на залізних шоломах, про далекий золототерхий Київ! Письменники, де ви? Треба філософів, мистців, що творили б героїське, мужнє й високе, розбуджували б шляхотні, героїчні, юнацькі пориви! Філософи, мистці, приходьте! Треба робітників буднів, невтомних і трудящих, що відробляючи чорну роботу день за днем, наближували б велике свято! Робітники, де ви? Нам треба вождів, палких, незломних, непохитних, що просто й твердо провадили б до ясної мети, до здійснення золотих легенд про світле завтра. Ждемо на вас, вожди! Підемо за вами незломними, карними лавами, безумні, запальні! (Д. Штикало: Апології безумства, Студ. Шлях, чч. 5-6, 32).

Ось чого хоче "божевільна" молодь!

Бо має до вибору: або стати на шлях "божевілля" або йти за Санчо Панчо: "Зіставайся брате тим, чим зробила тебе природа!"

Золотої середини у поневоленних народів немає...!

Евген Скоцко.

„Нове життя.. Нові люде...”

"Нове життя, нові люде"... такі слова чується тепер часто від наших громадян в Америці. І відповідають вони ці слова в якімсь загадочнім тоні, скриваючи в них напів цікавість, напів здивування. Деякі говорять це з не малою дозою задоволення, надії та оптимізму; мно́гі знова цілком не скривають питомого собі консерватизму, який підбурює їх душі до бунту проти чогось нового та для них покищо непевного.

Але світ йде вперед. Поступ людства торує собі дорогу в безмежній області часу — і завжди "нове" приходить, бо мусить прийти. На землі, вік за віком, хвиля за хвилею, все нові зміни, все "нові люде", все "нове життя" приходить. Від віків, цивілізації — одні зникають, на їх руїнах виростають свіжі. А все це "нове" має тенденцію до удосконалення, все воно є краще від попереднього.

По світовій війні цей процес заступлювання старого новим у суспільному й політичному життю народів, прибрав універсальний характер і відбувається з прискіпшеним бігом. Нові держави повстали. Нові ідеї, нові струї думки одержали уфурмлення своє у проводах і правліннях народів. Повстав новий червоний велитень, Совітська Росія, одна величезна лябораторія, в якій відбуваються гігантські експерименти над поліпшенням долі людства. Досі ці експерименти були одним довгим ланцюгом кривавого терору, а результати зовсім не "поліпшаючі".

Вилонилася з димів світової війни "нова" Італія, друга велика лябораторія, суспільні експерименти якої мають більший вигляд на успіх в будуччині. Тепер на очах наших вилонюється нова Німеччина, хоч, яка вона буде, не можна певно сказати. Все ж там свіжий елемент обхопив суспільне й політичне життя.

В нашому українському народньому життю започаткувалася нова струя. З останньої війни і наших державницьких невдач зродився новий елемент, новий тип Українця, котрий почав впливати на українське життя так, що воно з часом почало виглядати іншим від того, яке було передтим. Всьо старе почало бліднути і зникати, задержуючись ще хіба в репрезентантських санктуаріях, в яких одначе не твориться жадне реальне життя. З хвилею народження нових ідей прийшло й молоде українське покоління, яке взялося за здійснення цих ідей. Почало воно йти якимсь іншим, новим—для себе зовсім природним, а для старших незрозумілим шляхом. Та що замітніше — ця переміна почала наспівати рівночасно на всіх землях, де лиш живуть українські люде. І ці почали оглядатися й побачили себе окруженими "новими людьми", серед "нового життя".

Та питання: — чи новим, яке, з природи річи, мусіло наступити по старім, як продовження тогож, чи теж новим і відмінним, іншої вартости, є це "нове життя" і ці "нові люде"?

Відповідь на це питання є так всестороння,

як всестороннє є життя. Струя нового життя приносить нам всьо нове.

Відразу ствердити треба, що все це нове є не лише таке, яке мусіло згодом наступити по старім, але що і життя і люде є і нові і відмінні (!) своїми характеристиками від "старини".

Ось в Галичині, ще перед війною український юнак чувся найщасливішим, коли розпочав кар'єру в "ц. ц." уряді, — сьогодні він чується найщасливішим, коли він вмирає від польської кулі, або на польській шибениці за справу українського народу. Тоді він вчився "Кобзаря" Шевченка, студіював твори Франка розбирав їх науково й більше нічого. Життя народне концентрувалося в студентських кружках та наукових колах, а змістом народної праці всіх їх були зібрання, на яких теоретично й дорогою дебати відгребувано українське ім'я й переконувало себе про своє українське походження, думано над українською літературою, історією, штурком й... над виборами до парламенту.. Серйозною думкою звалась думка над поліпшенням життя - буття. Але ніколи не думано над національним визволенням або над шляхом до такого визволення. Про селянина та робітника тодішніх часів нема що й згадувати. Сьогодні і студенти і селяне і робітники разом гологи кладуть за визволення України! Тодішній інтелігент, коли не був на державній посаді, чувся пропащим, без рації до життя. Сьогодні лях не допускає Українців до жадних посад, то український студент зі ще більшим запалом забирається до організування суспільно-економічного й просвітнього життя серед наших сільських мас і дулю показує польському зайді, який бажавби знищити його.

Селянин щасливий був передтим, коли поза податками та військом займалець не чіпав його більше. Він навіть і не пробував думати про вільну Україну, ба — навіть і не знав нічого, або дуже мало, про Неї. Сьогодні він і податками виснажений і у війську служити мусить, а коли на шибениці гинуть молоді революціонери, він гіркими сльозами плаче за ними. Жалобу заводять, смерть Героїв церковними дзвонами сповіщає і панахиди відправляє.

Наступила отже кольосальна переміна, або радше — відродження духа, витворилися ширші світогляди, інші характери у людей. Там було академічне трактування національної справи, — тут чинні змагання за волю. Там трусливість перед цісарською стопою, страх за середства до життя і рабство — тут ідейність, відвага рішучість, самопосвята аж до смерті за національні, не особисті, інтереси й незломна видержливість у початому ділі. Там, коли були які орієнтації політичні, то на чужих, на цісаря. Тут віра лише у сили власного народу, без орієнтацій на чужих, а мілітарне підготування народу до зриву заняло місце організування невинних січей, чи других подібних товариств, які парадували тоді з топорцями в руках. Там селянин, а також робітник, був несвідомим відвічним рабом. Тут він є свідомим, патріотичним й жертвенним українським громадянином.

Ось з таких чинників твориться наше "нове життя", ось такі вартости приносять нам "нові люде". Це нова ера, ера відродження українського народнього характеру, доба пробудження і визволення Українського Величчя!

І не дивота, що під впливом таких чинників життя наше пішло іншим руслом, всюди, де лише живе український нарід. Бо дух часу обхопив всі круги і всі землі.

Не дивота, що сьогодні українська еміграція Спол. Держав і Канади обзирається і бачить нових, а то й молодих людей при праці, котрі, на здивовання, ведуть іншого роду працю ніж їх попередники і іншими ніж тамті способами та дорогами. Наш емігрант сам не знає, як зі зматеріялизованого, в найбільшій мірі пропащого для батьківщини чоловіка, він перемінився в свідомого, повного патріотизму й пожертви для "старого краю" Українця. Колись він в Америці й не думав про свій край як про якусь там Україну. Сьогодні він перший виступає перед світом в обороні братів, яким кривда діється там — "на Україні". Так, як давніше лише життєва потреба заставляла його до ор-

(Продовження на сторони 16).

Ів. Шелестинський.

ВАМ НА ЗЕМЛІ ВАШИНГТОНА.

(Привіт від канадійських націоналістів.)

Вам, що на землі Вашингтона
Навчилися вільної мови, —
Навчилися великого бажати;
Почуття правди ховати.

Шлемо сердечний цей привіт,
Що від многих літ
У серцях наших ріс,
Немов буйний той праліс. —

Шлемо привіт цей і желання
Науки вжити всеї зарання;
Готовити нову зброю, —
Безпошадну зброю ізгоя.

Вам на землі Вашингтона
Учитися музики, вільних тонів,
Щоб акордом могучим заграти
Під хрестом, де розпята Мати.

Ловіть браття музикальним ухом
Пісню землі вільної, —
Щоб благороднім духом
Вщипить її у груди Вкраїни немічної.

Вам на землі Вашингтона
Учитися стріть бандуру,
Щоб її сильнострунна мова
Розвіяла Матерню журу.

Вам із землі Вашингтона
Летіти бурею треба
Туди, де братні руки у оковах
Вносяться під невблагане небо.

НАШІ ПРОБЛЕМИ.

ТРЕБА ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮРА В АМЕРИЦІ

Інформаційно-пропагандивна акція є одним із найбільш необхідних і зовсім незаступлених чинників українських визвольних змагань. Хто знає, як виглядає сьогодні українська справа на міжнародній арені, колиб не праця українських інформаційних бюр, розкинутих по всіх краях Європи.

І хоч українська американська еміграція являється найголовнішою закордонною фінансовою базою визвольних змагань, хоч завжди "дає вірний відгомін починам Рідного Краю", хоч "веде з ним спільно визвольну боротьбу" — як це на кожному кроці зазначає — але найважливішою і може одиноким відповідником для себе зброї цієї боротьби — інформаційного бюро — досі в цілій Америці не має.

Знаємо це, що все ж таки наші гроші звідси на пропаганду українську йдуть. Рівночасно однак ми є на стільки неекономічні й непрактичні, що вперед висилаємо гроші до краю, там твориться пропаганда а ми опісля цю пропаганду імпортуємо назад до себе, за океан. Річ ясна, що така імпортована пропаганда, призначена для Америки, не є ні задовольною, ні теж не приходить у відповідний час.

Досі пропагандивно-інформаційне діло спочивало на поодиноких товариствах, чи теж навіть особах. Вони, не створені виключно для інформаційних цілей, з природи річи виконували це діло доривочно і ніколи цілком вистарчаючи. Брак їм на це було і грошей і часу.

Ситуація, так як тепер представляється, абсолютно вимагає кращого та інтенсивнішого поведіння інформаційної акції серед чужинців. Тому якраз імперативною потребою часу є потреба створення спеціального інформаційного бюро, яке б вело працю в цілій Америці.

Недавно справа ця була порушена на сторінках української тутешньої преси ("Свобода"). Далше про цю справу майже не говориться. В дійсності, то й не треба вести над тим балачок. Тепер треба, щоб виринула ініціатива від компетентних кругів й рівночасно щоб ці почали відповідно це діло реалізувати.

Таке інформаційне бюро, не тільки, що вело б плянову пропаганду, але згодом, виробивши собі фірму та ознакомивши зі собою чужинців й Американців, та їх пресу, сталося б свого роду репрезентацією української справи перед американським політичним й

журналістичним світом. Інформаційне бюро, стало удержуватися, учило б українську справу предметом зацікавлення до цього ступня, що американська преса сама стояла б з нами в контакті й цікавилася більше нашим життям та знала б до кого звертатися по певні інформації в разі потреби. Бо чи ж тепер — знає до кого звертатися? —

Бюро таке, при умілому розложенню праці на всю еміграцію через відповідну організаційну сітку, можна без труду заложити. Треба тепер ініціативи енергійних людей і... загальної й розумної підтримки усього громадянства. Одно лише було б непобажаним — щоб таке бюро не було "мертвою дитиною", або короткотривалою гротескою. Це також вже залежатиме від справності, енергії й характеру керуючих цим ділом людей, а то й самих ініціаторів.

Тямім лиш одно: — ми ж вміємо дати гроші на пропаганду краєві. Чи ж не будемо вміли дати грошей на пропаганду, рівнож важну, тут на місце? Хтож ліпше знає, як робити українську пропаганду в Америці, як не ми самі?

РАТУЙМО СВІТОВУ ВИСТАВУ

Як інформують нас вісті останніх днів, то справа нашої участі в Світовій Виставі в Шікаго є над пропастью банкрутства.

За пізно вже тепер вказувати на ті всі промахи, які були починені на протязі так довгого часу підготовки, чи теж запитувати, чому так сталося, що справа цілим своїм тягарем звалилася на останні тижні перед виставою. Тепер треба напружити всі свої сили, щоб вратувати хоч ті можливості, які нам ще лишилися. Все громадянство повинно себе змобілізувати на цей важний час й на протязі вже найближчого часу результатами своєї праці остаточно вирішити, чи нам "бути або не бути" на Світовій Виставі.

Наші відділи ОДВУ в цілій Америці досі входили в склад місцевих комітетів і тому не треба було до них спеціального заклик. Та тепер, коли тільки декотрі з них бачать, що можуть самі, на власну руку, щось більше зробити, або що можуть взяти ініціативу в свої руки, повинні це безумовно робити! В противному разі знова прогайнуємо ще одну велику нагоду й знова вороги будуть з нас сміятися, як з "пізних русинів".

В круговороті подій.

Останній місяць, а й кінець попереднього, був часом дуже важливих подій на полі світової політики.

ГІТЛЕР КАНЦЛЕРОМ.

Найважливішою може подією була нагла заміна німецького уряду ген. Фон. Шляйхера урядом Гітлера. Не треба хіба спеціально зазначувати, що це немила а й грізна несподіванка для наших „приятелів" — Польщі й Франції.

Гітер остаточно осягнув "ціль свого призначення". Чи справді осягнув це, чого собі бажав, дасться бачити в недалекій будуччині. Чи прихід Гітлера до влади був завдяки його політичним посунам, чи теж konieczністю ситуації а також чи був вислідком ділання позакулісової німецької політики, на це не можна ясно відповісти. Фактом однак є, що ця подія є продовженням інтенсивного відбудовчого процесу Німеччини. Є вона підтвердженням того, що німецький нарід ані не думає закидати своїх імперіалістичних амбіцій та бажає повороту до більш сконцентрованої форми правління, хочби це була й диктатура. Пішли навіть сильні поголоски, що німецький кайзер має скоро повернути з вигнання на свій давній престіл. Не дасться заперечити і цьому, що з приходом гітлерівського уряду ваймарська конституція (конституція теперішньої Німецької Республіки) одержала сильний удар і парламентарна форма сильно захиталася.

Цікаво лише, як неприхильно відносилася до цього

факту преса декотрих других країв, зокрема американська, яка старалася представити Гітлера як піонка в руках през. Гінденбурга та бувшого канцлера Фон Папена, теперішнього місто-канцлера. А тимчасом зараз в перших днях Гітлер одержав від президента це, чого не одержав і через те мусів резигнувати ген. Фон Шляйхер, а саме — декрет на розв'язання Рейхстагу. Райхстаг розв'язано й заряджено нові всенародні вибори. Це, як він думає давати собі раду з противниками, Гітлер показав відразу, коли завів строгу цензуру противної йому преси та змонополізував весь державний пропагандивний апарат перед виборами для себе. Нема отже сумніву, що вибори з початком марта принесуть йому перемогу.

Лишається питання: чи Гітлер лишеться канцлером на довгі літа, та чи зістане дійсним "Мусолінім Німеччини"? — Тут для него поле до попису. Від цього, чи він лишиться при владі та яке буде його правління та лінія його заграничної політики — зовсім залежний буде хід світової політики на будуче.

ЛІГА НАЦІЙ БАНКРУТУЄ.

Непослушна й вперта Японія, через свою війну в Китаї, таки здається остаточно зажене до гробу Лігу Націй. Річ ясна, що вже від самого початку японсько-китайського конфлікту прихильники й члени Ліги здавали собі справу, що коли Японія забажала б вперитися при своїм, то ця її поведінка була б скалою, о яку остаточно розбивбися і так розхитаний кадовб корабля Ліги Націй. Так теж воно і стається.

Не помогла віміна острих нот між Лігою а урядом

в Токіо; справоздання Комісії Литтона вставило Лігу в ще більш клопотливе положення; Японія ані не думає відступати від свого заміру "японізації" Сходу, та вдержання при життю ново-створеної нею, незалежної держави Манчуко. Свій "остаточний" крок Ліга Націй відкладала з дня на день, з тижня на тиждень, хоч що це за крок мавби бути, не можна собі ще й досі уявити. А тимчасом Японія переводила свою завоювальну акцію на Сході. Врешті Ліга випустила справоздання й резолюції Комісії 19-ох, яка розслідувала японсько-китайську справу, та яка признала мілітаристичні тенденції Японії за причину східного заворушення і винувату за територіальний напад на Китай. Це справоздання подано до відома світові через радіо Дня 17-го лютого ц. р. У відповідь на це Японія розпочала наступ на китайську провінцію Джегол, яку бажає підбити і прилучити до ново-створеного Манчуку.

Та Китайці будуть завзято обороняти своєї землі, бо відкинули ультимат Японії, яка домогалася, щоби китайські війська вицофалися з Джегол. Китайський уряд заявив, що радше пожертвує сто-тисячну людність цієї провінції, як заперестане оборону своїх земель.

Остаточню дня 24-го лютого Зібрання Ліги Націй, на підставі справоздання Комісії 19-ох, дала фінальний і офіційний осуд Японії. Японська репрезентація опустила салю наряд і мабуть чи Японія не виступить з Ліги. Тепер Ліга візьме далішні кроки, які будуть вирішені дорадчим тілом, в склад якого будуть прошені також Спол. Держави Америки і Світо́ська Росія. Японія тимчасом веде сильну атаку на провінцію Джегол. Не можна сказати в цій хвилі, який остаточно ситуація візьме оборот, бо зміни в бігу східних подій наступають дуже скоро.

ФАШИСТІВСЬКА ЕВРОПА.

Італія ніколи не закривала свого прихильного становища у відношенні до німецької ревізіоністичної політики (ревізії верзайського договору та зміна границь), а тимбільше не робить цього тепер, коли в Німеччині запанував Гітлер, який з самим приходом до влади заявився за тісніші політичними зносинами між тими двома країнами. Без квестії — Дюк Мусоліні з радісним серцем вітає таку заяву, як рівнож вітає самий акт триумфу цього, що зовуть німецьким фашизмом.

В останніх часах голосно заговорила світова преса про якесь "шварцвання" зброї і амуніції з Італії до Угорщини через територію Австрійської Республіки. Це занепокоїло чимало Францію та всіх її союзників і поспалися протести до австрійського уряду й домагання вяснення, що така транспорція бойових матеріалів через її територію має означати. Та — ні Австрія, ні Угорщина, ані теж Італія досі не дали згідних й ясних відповідей. Відповідь на це, яка мала всіх вдоволити, була, що були це нібито матеріали, які мали бути направлені в австрійських фабриках. — Не треба забувати, що теперішній уряд Угорщини є фашистських тенденцій. Рівнож дотеперішнє неутральне становище Австрії чимало мучить Францію та других. Звісним є, що Австрія тепер, хоч яка мала, може бути цею рішаючою силою, яка може або зрівноважити два проти себе наставлені європейські фронти, або своєю прилученням надати більшій силі одному із них.

АМЕРИКА ВИЗВОЛЯЄ.

Нікараґва.

Кілька тижнів тому повернули назад останні рештки американської армії з Нікараґви (Центральна Америка), над якою Спол. Держави досі держали протекторат.

І ось цікаве: про генерала Сандіно, який досі, враз зі своїми революційними силами, вів партизанську війну з американськими військовими відділами, тепер американська преса розписалася як про національного героя. Він повернув до столиці Нікараґви, вітаний цілим своїм народом. А ще кілька місяців тому Американці представляли його як першої класи бандиту, якого банди мають лиш на цілі грабінж і розбій.

Таку регабілітацію Сандіно одержав від Американців доперва коли змусив їх акцією своїх революційних сил до занехання окупації Нікараґви.

Цікаво... коли нашим революціонерам — УВО і ОУН, самі наші вороги дадуть подібну регабілітацію і будуть вітати їх як побідників, а не як бандитів?

Острови Филиппини.

Маємо цікавий в історії випадок, нарід не хоче прийняти незалежності з рук окупанта. — Мабуть це така й незалежність, коли він її не хоче.

Всенародний рух у Филиппинах, американській колонії, за незалежністю триває вже від довгих літ а в останніх часах прибрав дуже інтенсивний характер. Американський сенат, по одержанню справоздання різних своїх розслідників, підтверджуючих konieczність признання незалежності Филиппинам, остаточно переоголосував ухвалу, на підставі якої признано цим островам незалежність. Лиш ось таке: поставлено цілий ряд застережень, які зводять справу до того, що Филиппини одержать повну незалежність доперва по 12-х роках, коли одначе на протязі цього часу собі своїм поступованням на таку заслужать. Филиппинці бачать, що накинени їм умови є такі трудні, що перед ними стоїть можливість неодержання незалежності ніколи взагалі. Не дивота отже, що Филиппинці, не тільки що не дякують Американцям за їх ласку, але навпаки, відкидають її.

ЗАМАХ НА РУЗВЕЛТА.

Сильно заворушила увесь світ вістка про шалений вчинок Зангари, який хотів вбити ново-вибраного президента Сполучених Держав, Рузвелта. В першій хвилі думалося, що маєється до діла з плянованим замахом якоїсь групи анархістів, або комуністів. Виказалось одначе, що цього допустився лише маняк, який не мав за собою жадної політичної акції. Таке принайменше заявив сам Зангара.

Та все таки цікаво, чи не була в цім чиясь інша рука? — Коли б през. Рузвелт був згинув, то смерть його, безумовно, булаб викликала величезну суматоху не тільки в самій Америці, але й в світовій політичній ситуації.

ЗНЕСЕНО ПРОГІБЦЮ. (?)

Обі законодавчі палати Спол. Держав здобулися остаточно на найрозсудніший крок, який вони може на протязі останніх літ вчинили. Під напором загальної opinii, попертої незаперечними фактами, ухвалили знести прогібіцію — ту гнобителю американської суспільної моралі, й причину її занепаду, як рівнож причину причин неодного зла. Не треба пояснювати, з якою радістю всі цю вістку прийняли...

Тепер справа остаточного привернення напиктів опинилася в руках стейтів, які самі дадуть фінальне рішення.

Цікаво лише зазриміти, що акт знесення прогібіції ухвалено ще таки за адміністрації президента Гувера, а не нового президента Рузвелта, який перебере уряд 4-го марта, та який же головно кандидував на цій платформі.

ПАДАРЕВСЬКИЙ КАНДИДУЄ НА ПРЕЗИДЕНТА ПОЛЬЩІ.

Широко розписалася загранична преса про це, що загальна польська opinia та сам маршал Пілсудський сильно попирає кандидатуру славного п'яніста. І. Падаревського на президента Польщі. Теперішньому президентові, І. Мосціцкому скоро (в травні) кінчається його уряд, отже на його місце мавби прийти Падаревський.

Ясно, що Пілсудському вигідно буде мати нового Ігнаца, нову ляльку на місце старої. І подумати, що з під такої благородної руки, з під якої зроджуються найкращі звуки музики, можуть родитися далішні катівські пацифікації для Українців(?).

Вісти з України.

ТРАГЕДІЯ УКРАЇНИ.

(У. П.) Берлін.

Ще не встиг добре замерзнути Дністер, а вже з комуністичного раю сотнями цілими втікають через тонкий лід українські селяне та робітники до буржуазної Рومунії, щоб ратувати своє життя перед голодом, засланням на Сибір або на Соловки та перед розстрілами московськими чекістами. Тікали ще й тоді, як лід був зовсім тонкий і багато з їх потопилось, коли його не досягнула куля чекіста. Коли топились, не кричали о поміч, бо знали, що криком можуть звернути на себе увагу Москалів і можуть зрадити їх, що може їм щасливо вдалось пробратись на другий бік. Тікають молоді й старі, жінки, муштини й діти. Розповідають, що на Україні вже дійшли московські звірства до того, що коли який українець скаже, що він голоден, то ці його слова вважають за контрреволюцію і за це засилають десь далеко на Північ або розстрілюють. Цілий берег Дністра обставлений московськими чекістами, які безперервно стріляють по леді зі скорострілів, а весь лід червоніє від української крові, яка струмками цілими тече до Чорного моря. Всежтаки багатьом вдається передістатись до Румунії. Але й там не гаразд. В голоді й холоді вони почувають себе щасливими, бо не чують над собою московського чекіста й канчука. Збігців таких є багато. Українці в Румунії стараються їм допомогти, але засоби їх скупі, бо й самі не багаті можуть. Тому Комітет допомоги збігцям з Великої України в Румунії звернувся до всього українського громадянства в світі з закликом, прийти з допомогою тим щасливцям, що вирвалися з обіймів смерті, яку їм готував москаль. Кождий може дати й маленьку лепту. Громада по нитці, а бідному сорочка, так каже народня приповідка.

ЩО ДІЄТЬСЯ НА УКРАЇНІ?

(У. П.) Берлін.

Велика Україна: на протязі 15-літнього панування Москви над Україною мала ця Москва найбільше клопоту з Україною. Україна переконалась, що її не спасуть московські пролетарі, але що вона сама себе мусить спасти перед жебротою московською з Півночі, перед московським пролетарем, який там на півночі в пісках не має що їсти, тому ордою цілою суне на Україну по хліб. Україна виповіла Москві безпощадну війну і веде її всіми силами вже на протязі 15 літ. Мільйони жертв положили Українці за свою волю і ще мільйони положать, бо Москва ніяк не хоче випустити її зі своїх обіймів.

Тепер Москва хитрими способами виселює українське населення масово на північ в Сибір чи на Соловки. Все те робиться під покришкою раціонального розподілу робочої сили. В дійсності ціллю Москви є винищити український народ і на його місце спровадити чистокровних Москалів, що не хотілиб відірвати України від Москви. Проти цього бореться Україна всіма способами, а передовсім повстаннями, які здушуються кров'ю москалями, але боротьба його непосильна, бо воно виморене голодом і нуждою, до якої довели його московські комуністи. Коротко сказавши Москалі хотять зробити з України Московщину, а з Сибіру та Соловок Україну переселивши туди українське населення.

На Україні панує страшний голод. Збіжжя з України вивезла Москва за границі та до Москви, щоб прогнати своїх голодних пролетарів. В деяких крамницях є правда хліб і всякі харчі, але купити їх може лише чужинець за чужу валюту. Коло таких крамниць стоять поліційні сторожі, щоб не допустити до нападу на них голодного українського населення.

Московська преса подає, що скількість розстріляних та виселених Українців з Кубані виносить багато більше,

як це ми подали були в першому числі інформаційного листка. Рівнож і комуністична преса побачила, що їй не вдається затаїти, що на Кубані було повстання проти московських комуністів і сама заговорила про це. Та кож саме повстання є тепер на Сибірі. Число повстанців виносить коло 50 тисяч і Москалям трудно дати собі раду з повстанцями, які захопили в свої руки навіть частину залізничної. По всіх селах України панує велике обурення на Москалів за рабування хліба. Голодне українське населення вивандрувало було масово до міст та взяло міста в свої руки. Москалі побачили, що це може зле для них скінчитись і виселюють тепер насильно українців з міст знова на села.

В Москві відбувалась недавно конференція комуністичної московської партії, на якій були теж представники України. На тій конференції Сталін вихвалювався всіми тими благами, що їх наробила Москва для України, але ані словом не згадав, про рабунки українського хліба Московою та про голод на Україні. Проти цього самохвальства запротестувала українська делегація і заявила, що коли Москва не перестане рабувати Україну, то Україна виступить з Союзу та буде сама собою правити. Право на такий добровільний виступ дає їй конституція. У відповідь на це українську делегацію зараз заарештовано і то тайком і навіть не подано це до відома України. Вістку цю довідались найперше чужинці, які вже постарались про це, щоб вона дісталась і на Україну. Через заарештовання делегації запанувало на Україні велике обурення проти Москви.

Західна Україна: з боку Поляків йдуть далші переслідування Українців. Тюрми переповнені українською молоддю, над якою знущаються польські поліцаї. Проти цих знущань внесли українські послани до Союзу Народів жалобу, яка має бути тепер розглянена в Женеві. Сіллю в оці став Полякам розвій українських кооператив. Кооперативи розвиваються мимо всіх перепон, які ставлять їм Поляки і їх уряди. На них накладають великі податки, за найменшу дрібницю, що не подобалась якомусь поліцаєві, карають, жадають польських написів на кооперативах, а в середині домагаються польських катальогів, хоч до кооперативів не приходять жаден поляк. Переслідуються й читальні Просвіти за те, що в них Українці читають українські газети, як Новий Час, Наш Прапор, Діло і другі. За читання комуністичної преси не карається нікого. В останньому часі побачили Поляки, що український фронт проти них значно покріпшав, а основою цього були останні безправні засуди смерті на українських революціонерів у Львові. Того фронту вони бояться, тому стараються його розбити. Вдалось їм перетягнути на свій бік одну українську невеличку партію з її газетою, а далі примусили вони спортове українське товариство Луг до того, щоб воно підчинилось польським військовим властям. Інакше хотіли це товариство розв'язати. Воно об'єднує в собі коло 10 тисяч української молоді. Провід товариства погодивсь на таке підчинення, що одначе з того вийде і як поставиться до цього українське громадянство, нині ще трудно сказати. Доброго з того нічого не буде. Польща дуже спішно почала тепер зброїтись і підготовляється до війни. Проти кого?

Буковина й Бесарабія: Румуни видали закон, що в українських школах заведуть виклади української мови. Тепер одначе не хочуть того закону виконати, а навпаки, забороняють виклади української мови навіть в тих школах, де вона вже викладалась.

Закарпатська Україна: Чехи обіцяли недавно дати автономію, але в останньому часі заговорили інакше. Про автономію не хочуть і чути, а зате помагають Москалям русифікувати нашу країну і винищувати там Українців.

Голоси членів.

НАШЕ ЗАВДАННЯ — ГРОШЕВА ПОМІЧ КРАЄВІ.

Найбільшу поміч, яку, поза пропагандою, наша еміграція може дати Рідному Краєві, є поміч грошева. Тому теж нашим обов'язком є в першій мірі думати над тим, як би цю грошеву поміч дати як найбільшу.

ОДВУ добровільно взяла на себе обов'язок несення сталої грошевої помічі чинному визвольному фронтові. То теж нашим обов'язком, обов'язком всіх членів ОДВУ, є подумати над тим, як би цю допомогу збільшити до можливих мір.

Дотеперішні пожертви на боеву акцію, так самого членства ОДВУ, як і цілої еміграції, є не тільки що зовсім невистарчаючі, але й не ведеться їх з відповідною пляновістю та без відповідної громадянської дисципліни. Вже передтим на сторінках нашого місячника декотрі члени забирали в цій справі голоси, а навіть, даючи перші приклади на ділі (як цей член, 11-го відділу, що перестав курити), закликали й других, щоби пішли їх слідами. Зрозумілим є, що не всі можуть на стільки запанувати над собою, щоби перестати курити а гроші не-прокурени жертвувати на боеву акцію. Одначе другі можуть мати інші проекти і тому з такими повинні виступати у ВІСНИКУ. — Та якіб ці всі проекти не були, доки їх не зреалізується, одна конечність позістане на далі пекучою — **конечність збільшення жертвенности на визвольну боротьбу!** Члени ОДВУ мусять не тільки писати про оцю справу до ВІСНИКА, але, в першій мірі, мусять над цєю справою завсіди думати й між собою радити та вести в цім напрямі відповідну працю.

Многі інші мають ще й ширші проекти, пр. щоби творити в Америці **железний фонд**, який залишивбися в Америці аж до хвилі зриву та на який ми б оперлися в хвилі, коли б нам або самим прийшлося їхати боротись за вітчизну, або дати допомогу краєвій армії. Ця справа є рівнож дуже важною, а діло це треба буде відповідно зорганізувати й систематично почати переводити вже в недалекий будучині. Як нас повідомляють, декотрі відділи ОДВУ вже у себе таку думку практикують. Ось тут подаємо проект одного члена щодо такого "**железного фонду**":

ТРЕБА "ЖЕЛЕЗНОГО ФОНДУ".

В пору, коли наші брати проливають кров і терплять муки, ми тут, вправді не спимо, однак праця наша не йде так бисто, як би повинна.

Наші молоді Борці, там на Рідній Землі, стають до чинної оборони Батьківщини, однак є безсильні проти добре узброєного ворога. З тривогою приходиться згадати, що рішачий момент може захопити їх рівнож безсильними і голоруч. Бо, щоби вигнати ворога з Рідного Краю, на це треба мати в руках здоровезного костура, треба мати меч, яким би можна розір-

вати кайдани неволі.

Отже — "**На Меч Розбити Кайдани**" — киньмо клич до нашого народу по цім боці океану і зорганізуймо велику армію ширих Українських Синів, той меч кувати. А викуємо його без труду, коли заберемося до діла вміло, енергійно й зорганізовано. Очевидно — передумовою успіху такого почину є самопосвята й видержливість громадян. Нехай кожний член тої великої зорганізованої, скажім — стотисячної армії, зробить, або купить собі скринку і до тої скринки **вкине що-тижня оден процент свого заробітку**, пр. від десятки долярів десять центів на тиждень. Не буде це великою оскорбою для жертводавця, а за рік часу в скринці вже було б — в цім випадку — п'ять долярів і 25 ц. А що, коли б було сто тисяч членів такої "армії"? Яка величезна сума тоді б призбиралася в короткім часі?! Та ж на протязі яких двох літ ми б не сотками тисяч, а міліонами розпоряджали. Це лише теоретична можливість, а дійсність, хоч і скупійша від такої мрії, все ж таки була б дуже значною а сума була б велика, за яку б можна було щось означити.

З грошей, в цей спосіб складаних, нехай кожна місцевість заложить "**железний фонд**", з тим, що гроші тільки тоді мають бути рушені з каси, коли в нашім краю щось вибухне й тре буде здобувати свободу для України.

Тож берімся за це діло! — і то скоро, що б знова грядущі події не застали нас неприготованими.

Заходить ще одна проблема, а саме: — грошей тут не треба задержувати, бо вони потрібні є в краю, така є опінія многих із нас. Однак на актуальні потреби краю **ми будемо старатися роздобувати фонди в інший спосіб**, — так, як це робимо досі. А "**железного фонду**" **нам конче потрібно!**

Наш 16-тий відділ ОДВУ в Вунсакет, Р. Ай., вже від якогось часу практикує таку думку і виходить добрий результат. Отже до діла! Не тільки члени ОДВУ, але всі українські громади в Америці хай заложать у себе відповідні комітети, а кожна українська родина хай має в хаті таку скринку й кидає в ню оден процент свого заробітку. Це Для Батьківщини **не за-богато!** Скринки такі повиннося випорожнювати що три місяці, залежно зрештою від місцевої ухвали, й передавати гроші на руки місцевого комітету, в якого склад нехай увійдуть представники всіх товариств, без огляду на політичні ріжниці. Гроші ці нехай лежать в банку в кожній місцевості, а тільки час від часу можна подати якийсь звіт до часописи, хоч не знаю, чи таке проголошування було б практичне.

А коли справді той "**Червоний Півень Запіє**", ми тут будемо вже готові дати поміч краєвим Борцям.

Лиш більше єдності, дисципліни громадської, дрібка сильної волі й посвяти!!!

Дмитро Піжинський,
член 16-го відділу ОДВУ.

ВІДЧИТ НА ТЕМУ: "ПРО РІДНИЙ КРАЙ" в КЛІВЛАНДІ, ОГАЙО.

Відчит п. Е. Ляховича відбувся в нашій громаді дня 20-го січня 1933, в Укр. Нар. Домі. Сяла була заповнена і всі присутні з заінтересованням слухали викладу п. Ляховича про події в краю та про вороже відношення займанців до українського народу.

Лектор розказав про розвиток кооперативних заведень та шкіл, вказав також і на це, до якого ступня ворог страється на кожному кроці припинити розвиток тих установ. Говорив про українську молодь, та взагалі про ввесь український нарід, який, хоч матеріально дуже знищений ворогом, то таки на душі держиться дуже високо. Згадав і за високі податки, які ворог накладає на кожну найменшу річ і витаскає останнього цента з бідного народу. Подав при тім много правдивих і жакливих фактів. Словом — лектор представив те все, що він бачив і чув на Рідній Землі підчас недавнього свого там побуту.

Та не всі із присутних соток слухачів погоджувалися зі словами п. Ляховича. Лиш ці, котрі з кожним його словом з жалем і болом відчували важке положення Рідного Краю, вміли оцінити його відчит. Як і в інших громадах, так і тут, трапилися на салі такі, що хоч носять українське ім'я, та не мають здорового українського духа. Ті — з засади — уважали "за обов'язок" бути проти п. Ляховича. Та для таких, то все і всюди — що вороже то гарне і правдиве, а що своє, українське то обмилне і погане. Не можна отже з тими числитися.

По відчиті слідували запити, а найбільше було їх зі сторони місцевої гетьманщини, большеві і їм подібної братії, яка конечно мусіла доложити своїх три дудки до справи, — показати свою мудрість і пробувати "збити" твердження лектора.

На всі ті запити лектор давав річеві і дуже певні та переконуючі відповіді, відрубуючи мальконтентам як мечем.

Під вражінням цього відчиту одно лише радивбим всім українським громадам в Америці, в котрих ще не було відчитів п. Ляховича — щоби ці запросили його і до себе з такими відчитами.

В часі відчиту переведено збірку від присутних яка пішла на покриття видатків, зв'язаних з переведенням обіздки лектора по Америці. Зібрано разом \$22.63, які по відчисленню місцевих видатків, відіслано на руки Центр. Управи ОДВУ. Жертвували слідуєчі: по \$1.— Л. Шмагала, М. Сорочак, др. Михайленко, Запаранюк; по 50 ц. — М. Петрівський, М. Стельмах, В. Форемний, М. Мазур, П. Свідрик, В. Волошин, І. Щипко, М. Когут, адв. Малицький. Решту зібрано дрібними датками.

Присутний член ОДВУ.

Бачимо, що не було там мови на тему "ми і церква", як це недавно брехливо написав й скритикував якийсь невідповідальний „громадянин” в „Народній Волі.” — Ред.

СВЯТО СОБОРНОСТИ В ГЕМТРЕМК, МІЧ.

Гемтремська українська громада обходила в день 22-го січня ц. р. Свято Злукм Українських Земель. О. Н. Струтинський, щоби свято це випало величаво, поробив був заходи, щоби всі товариства, з прапорами, взяли участь в цім святі. В день Свята, о год. 5-тій вечером, товариства зійшлися з прапорами до салі Української Хати: "Союз Українок" у великому числі жіщин, дівчата з "Червоного Хреста", члени "Гетм. Січи" в числі кілканацятх муштин в уніформах, а дальше товариства: "Згода", відд. 20. УНС і тов. ім. М. Шашкевича, відд. 94. УНС. Всі у супроводі української музики, що була під управою п. М. Мужа, вирушили з Української Хати походом до церкви на жалібне богослуження яке відправив о. Струтинський за погібших двох Героїв — Данилишина і Біласа, яких повісив польський кат. По Богослуженню о. Струтинський виголосив дуже зворушаючу, немов надгробну промову про тих Героїв котрі положили життя своє молоде за свій Український Нарід.

У цю хвилю — на жалібнім Богослуженню — жалував я, що сам вже старий й не маю надії побачити

Неньку Україну Вільною, та покріплявся надією, що там, в краю, всі молоді з обов'язку підуть слідами Данилишина й Біласа, вступатимуть в ряди тих, що чинно боряться та що ці, що тут живуть в Америці, помагатимуть тим Борцям матеріально, на скільки в них сил стане! —

В часі Богослуження переведено збірку. По відспіванню при кінці "Боже Великий Єдиний" всі походом подалися назад до Української Хати на концерт. Концерт відбувся під управою п. А. Стисловського й тягнувся до 11-тої години в ночі. Присутний був на ньому й говорив кілька слів п. Е. Ляхович, який з рамени ОДВУ завітав був сюди на цей час з відчитом.

Концерт назагал відбувся дуже гладко, а ціла програма була успішно переведена.

Гість Свята.

100 ДОЛЯРІВ НА УВО.

Відділ 11-тий ОДВУ в Нью Йорку переслав недавно на УВО через Обєднання \$100. — з цим переконанням, що коли найкращий цвіт української молоді в краю не жаліє життя за Вітчину, то тимбільше ми тут не повинні жаліти своїх долярів на піддержку боевої акції. Ми повинні бути свідомі цього, що і ми, своєю працею беремо участь в революційній боротьбі і нашим обов'язком є піддержувати цю боротьбу морально й матеріально. Ідїм слідами Данилишина і Біласа, а коли прийдесть нам тут на землі Вашингтона вмирати, щоби і ми могли сказати такі останні слова: "Жалую, що не зможу більше працювати для України." —

На повищу суму зложилися такі жертви: на вечерку 14-го січня, зібрано від гостей жертв \$25.—; з коляди прибуло ще \$6.—, а саме від: М. Франкова \$2.—, В. Франкова \$2.—, Романчука \$1.—, Сойки 50ц. і Т. Мельника 50ц. (цілу коляду проголошено в "Свободі"); з каси відділової доложено \$69.—, що разом вносить \$100.—. Рівнож 11-тий відділ переслав до Центр. Управи ОДВУ \$15.—, а то: на образи Данилишина і Біласа \$10.— на ВІСНИК ОДВУ \$5.—

За Управу:

В. Дроботій, голова,

Я. Гутак, касієр,

п-ня Перестюк, секр. рек.

М. Сітницький секр. фін.

"НОВЕ ЖИТТЯ... НОВІ ЛЮДЕ..."

(Продовження зі сторони 11.)

ганіздування себе в "запомогові" лише товариства, так сьогодні своєю найважнішою і найбільш почесною працею він вважає працю в національних товариствах, в користь Рідного Краю та його визвольної справи. Що більше — його власне молоде покоління американського роду починає дорівнювати йому, ба — у многих випадках навіть перевишати його своїм заінтересованням українською проблемою, матерним заморським краєм, а то й працею для того краю.

Страшна братня ненависть поволи зникає, громадянство гуртується в нових організаціях, під новим проводом, при "нових людях" та починає забувати минулі невдачі та роздори. Вигладжуються острі зариси розбурханого громадянського життя. Бо всі хочуть бути "новими людьми", вести "нове життя", працювати для одної Великої Ідеї і спільної всім нам справи — визволення й закріплення Української Соборної Держави!

3 життя відділів „О. Д. В. У.“

4-ТИЙ ВІДДІЛ РОЗВИВАЄ АКЦІЮ.

По останнім відчиті та нарадах, які мав тов. Ляхович в Гемтремк і Дітройт, 4-тий відділ забрався до дуже активної праці. Першзавсе число його членів зросло від цього часу о 100%. Головним завданням, до переведення якого тепер відділ забрався, є праця над сусідною громадою Дітройт, де, є надія, повстане в скорому часі новий відділ ОДВУ. В Дітройт громадянство починає проявляти щораз то більше тенденцій в сторону націоналістичного табору й вести живу працю в цім напрямі. Великою запорукою, що націоналістичний рух в Дітройт поточиться гладко, є патріотичне й прихильне націоналістам наставлення тамошніх священичих сил, які безумовно подбають про це, щоби їх громада стала одним великим осередком націоналістичної роботи й духа, на який в дійсности заслуговує.

НАШІ ЗАПАМОРОЧЕНІ ПРОТИВНИКИ.

Отут подаємо гумористичний уривок з листа, якого одержано від одного з наших членів в Гемтремк, Міч.:

“...В нас всі люде, як люде. Тільки оден тут є собі такий, називається Й. К. Цей завсіди лазить як чорт по пеклі, як та сновида серед людей. Той К., то собі така людина, що коли побачить в “Свободі” скільки то люди складають на Укр. Військову Організацію, то так розхорується, так бісується, що коли вертає з “політики” до дому, то замість до своєї хати, зайде до чужої, і доперва тоді пукається в голову щоби очуняти та нагадати собі, де то він зайшов...” — С. С.

Бідний чоловіча, — цікаво, як він по дорозі оминає баюри з болотом? —

ВІЛКС БЕРРІ, ПА.

Місцевий 6-тий відділ ОДВУ останньо проявив досить активності, взявши під увагу його членські сили. Його старанням оброблено справу відчитів тов. Ляховича що найменше в 3-ох громадах, між іншим також і в сусідньому Скрентоні. Що більше, в Скрентоні старанням членів 6-го відділу в скорому часі має повстати новий відділ ОДВУ. Вправді заснувати, а то й вдержати такий відділ в Скрентоні, твердині “Оборони України”, серед там пануючих руїничних струй, є досить трудно, однак самий навіть цей почин є сміливий й безнайменшого сумніву стрінеться з успіхом.

* * *

Не такий чорт страшний, як його малюють. Досі всі думали, що Скрентон є монополією Організації Оборони України. Та ось останній відчит, який там мав тов. Ляхович, виказав, як мало симпатії, не то вже зрозуміння й піддержки, мають ці панове у своїй “доміні”. Коли декотрі, такі самі лідери, пробували доказувати свої мудрощі й робити різні закиди тов. Ляховичеві, то не тільки дістали добру пущівку від самого тов. Ляховича, але й присутних коло 200 місцевих громадян, заглушили їх бурею го-

лосів незадоволення. А цей, що робив закиди, остаточно сказав — “Ну, як Ви так кажете, то хай так буде.” Дійсно, Америка починає тверезіти, не тільки тому, що прогібіцію зносить, але й тому, що її іміграції, навіть українська, починають приходити до розуму й шукають кращих доріг праці й поступу.

КЛІВЛАНД, ОГАІО.

Найбільша організація українська в Клівланді, Злучені Січ ім. Вітовського й Стрілецький Гурток ч. 8., письменно заявили за тісною співпрацею з Центральною Управою ОДВУ й вже тепер ведуть живу працю, таку саму, яку веде ОДВУ. В організації цій гуртується гарний елемент, патріотичний, свідомий й діяльний, який веде цілковитий прим в своїй громаді. Рівночасно доорганізовується там місцевий відділ ч. 8.

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ В СИРАКЮЗ, Н. Й.

Дня 19-го лютого відбулося в Сиракюз заходом місцевої громади та з ініціативи 9-го відділу протестаційне віче, на якому говорив добр. Іван Пігуляк. Одно треба сказати про це віче а саме — що місцевих громадян мабуть не зворушили ці страшні події, які останньо мали місце, а й ще далі відбуваються в Рідному Краю. В противному разі сая, в котрій відбувалося віче, була б замалою для великої місцевої громади. Тимчасом вона була ледви заповнена. Все ж таки присутний там був найбільш свідомий, патріотичний й діяльний елемент громади.

Праця місцевого відділу тепер спочиває в великій мірі на голові відділу, тов. Даньковому, який має велику поміч своїх товаришів. Секретар відділу, тов. Туркевич, є дуже хорий, лежить в шпитали й не знати, коли виздоровіє. Шкода, бо є це дуже працювита й енергійна людина.

ВІЧЕ В НЬО ЙОРКУ В ЗАРЯДІ МІСЦЕВИХ ВІДДІЛІВ.

Велике протестаційне віче, яке відбулося 29-го січня в Купер Юніон Голл в Нью Йорку, було технічно підготоване й переведжене членами чотирох відділів ОДВУ з Нью Йорку, Бронкс й Асторії. Підчас віча мали вони велику допомогу зі сторони других місцевих організацій, зокрема “Жіночої Громади”, “Чорноморської Січі” з Нью Йорку, та “Сівік Сентер”, а також в Ньюарку працю виконувала тамошня 3-та сотня “Чорноморських Січей”.

Віче вже було окремо описане в українській щоденній пресі і тут не будемо опису цього повторяти. Ще раз однак хочемо підкрислити, що було це візріцве віче під кожним оглядом, якого від давна наше громадянство не памятає. Говорили на ньому американські, литовські й українські визначні бесідники. Рішучий протест висловили представники нашої молоді генерції.

Дуже цінним вирішенням віча була резолюція, щоби вислати в короткому часі українську все-еміграційну делегацію до американського уряду, яка б мала представити там теперішнє положення України та домагатися цього, що Америка є морально зобов'язана нам дати. Комітет віча далі продовжує своє існування, бо має перевести висилку такої делегації, на що навіть зарезервував собі частину чистого доходу з віча. Решта доходу, в сумі \$300.00 вислано через об'єднання до краю, 75% на боеву акцію, решту на політичних в'язнів.

Дня 13-го лютого відбулися річні збори 10-го відділу в Нью Йорку. Наступила ґрунтовна переміна Управи. Є надія, що відділ під новим проводом зробить енергійний крок вперед, чого запоруку дають енергійні й самі молоді члени нової Управи. В кожному разі поступу від них вимагає і konieczність ситуації, і самі члени відділу від них цього очікують. (Відділ цей є самотнім в організації, що складається з самої молоді, краювої і тутешньої, з винятком одного члена, котрий є — так би сказати — "батьком" відділу.)

Дня 18-го лютого 11-тий відділ уряджував бал, який, взявши під увагу короткий час підготовки, випав успішно й приніс значний дохід.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Дня 5-го марта заходом місцевого 12-го відділу ОДВУ відбудеться протестаційне віче, на якому говоритимуть головні промови товв. Новак і Ляхович з Нью Йорку.

Останньо Управа переслала на боеву акцію коляду відділу, в сумі \$144.40. Є це одна із найбільших коляд наших відділів цього року.

14-ТИЙ ВІДДІЛ В ОБОРН, Н. И. ПРАЦЮЄ НОРМАЛЬНО.

Праця 14-го відділу в нормальному ході. Заходом відділу в громаді відбувся в січні відчит тов. Ляховича, а в часі свят члени відділу ходили з колядою, яка випала дуже добре. Тут подаємо дописку секретаря відділу:

"Наш відділ на зібранні 24-го грудня рішив піти з колядою на Рідний Край. Помню страшної депресії, яку всі відчують, коляда випала надсподівано добре, бо заколядовано \$70.00, котрі, після ухвали відділу з дня 29-го січня, розділено (з konieczности) як слідує: Боева акція \$35.00, політичні в'язні \$10.00, інваліди УГА \$10.00, Рідна Школа \$10.00, Укр. Кат. Семинар \$5.00. Гроші вислано до краю через Об'єднання.

"Колядою занялися слідує члени: Іван Коковський, Іван Король, Захар Куречка, Теодор Кльопп, Остап Панківський, яким помагали ще й другі громадяне."

Михайло Курій, секретар.

ВУНСАКЕТ, Р. Айл,

На своїх останніх зборах 16-тий відділ ухвалив платити за "ВІСТНИК ОДВУ" з відділо-

вої каси, а членам роздавати даром. Рівнож рішено гроші за "ВІСТНИК" вислати точно що місяця до Центр. Управи. Також відділ рішив взяти в свої руки кольпортажу "Сурми" на цілу свою громаду. Добре булоби, коли б другі відділи поступили за їх прикладом.

* ** *

Щодо передплати членами "ВІСТНИКА ОДВУ", то многі відділи повідомили вже Центр. Управу, що в них запали на зборах рішення, щоби як найскорше виконати рішення останнього го Засідання Центр. Управи, а саме: щоби вислати що місяця, або навіть на кілька місяців наперед, точно, передплату від кожного свого члена по 5 ц. за місяць. Тепер ще лишається одно дуже важне діло до виконання членами відділів — приєднування сталих передплатників ВІСТНИКОВІ. Це повинні всі члени завсіди тямити.

ГЕРОЙ ДАНИЛИШИН ПАТРОНОМ 17-ГО ВІДДІЛУ В ПРОВІДЕНС, Р. АЙЛ.

17-тий відділ ОДВУ на своїх зборах дня 21-го січня ц. р. одноголосно назвав себе: "Відділ ОДВУ ім. Дмитра Данилишина в Провіденс, Р. Айл."

Збори спеціально дуже прихильно заявили за рішенням Центр. Управи, щоби відділи не розділювали своїх приходів з різних підприємств чи теж збірок на інші цілі, лише щоби в цілости пересилали їх на боеву акцію.

17-тий відділ в часі Різдвяних Свят заколядував \$30.00 і розділив цю суму — \$15.00 на боеву акцію, а \$15.00 на інвалідів у Львові. Зроблено так тому, що вже було запізно змінити попередню ухвалу відділу, коли надійшло зарядження Центр. Управи. Від тепер однак відділ буде завсіди в цілости вислати всі датки на боеву акцію.

* ** *

Рішення Піврічного Засідання Центр. Управи було, щоби відділи не розділювали жадних своїх приходів на різні цілі, лише щоби в цілости їх пересилали на боеву акцію, а в кожному разі щоби обмежувалися до як найменше випадків такого розділювання. Відділи повинні тямити, що ми ж самі добровільно прийняли на себе цей обов'язок несення сталої помічі чинному визвольному фронтові в краю, на який край не може легально нічого жертвувати, підчас коли край може давати поміч всім іншим легальним інституціям. Також враз з жертвенністю на боеву акцію, повинна йти в парі жертвенність на політичних в'язнів.

ПАССАЙК, Н. ДЖ.

Заходом 18-го відділу відбувся дня 19-го лютого в Пассайку відчит тов. Ляховича. Відчит був добре підготований й було досить велике число присутних (понад 200).

В короткому часі відділ задумує урядити протестаційне віче.

РУХЛИВИЙ 20-ТИЙ ВІДДІЛ В РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Дня 15-го січня ц. р. заходом відділу відбувся відчит тов. Ляховича при участі дійсно великої публіки. Старанням відділу також відбулися такі відчити і в околичних громадах — Бофало й Ніягара Фолс. Дня 19-го січня відбулися річні збори відділу, на яких затверджено на дальше стару Управу, отже: В. Гричук голова, заст. Я. Дмитрів, секретар П. Гринів, заст. В. Колданський, касієр Г. Лілак, контр. комісія Дмитрів, К. Шевчук і п-ні Росоловська. На річних зборах рішено повести як найживішу працю в біжучому році, отже першзавсе приєднувати більше членів (теперішнє членство відділу є поважне), поширювати націоналістичні видання, інтенсивно вести українську пропаганду й ширити націоналістичну ідею взагалі, по борюючи при тім завзято наших противників. В надходяче літо рішено влаштувати великий громадянський здвиг — Український День.

5-го лютого відбулося заходом відділу протестаційне віче, на якому говорив гол. організатор, адвокат Свистун з Філадельфії. Мав він нагоду перший раз відвідати 20-тий відділ й рочестерську громаду та був дуже задоволений, бо при нагоді поладнав багато організаційних справ. Рочестерська американська преса помістила з приводу віча на перших сторінках великі справоздання.

19-го лютого аматорський гурток відділу відіграв штуку "Радник Заручився", з якої дохід призначено на організаційні цілі та на боеву акцію.

БРОНКС, Н. Й.

Дня 11-го лютого 22-гий відділ в Бронкс, при допомозі аматорських сил 10-го відділу з Нью Йорку, відіграв театральну штуку. По виставі була товариська забава. Підприємство було успішне і відділ не поніс жадних страт, як це тепер часто трапляється, а заробив дещо на організаційні цілі й на боеву акцію.

Відділ в Бронкс починає утверджувати своє становище в громаді. Потрібно лиш тепер ще більшого консолідовання та дисциплінування членів й гармонії в праці, браком чого звичайно грішать молоді відділи. 22-гий відділ досі вправді провадив себе взірцево, та всяких можливих терть повинен вистерігатися на будуче, для добра організації і для добра справи.

На останніх зборах відділу ухвалено, що всі члени зложать цілорічну передплату за "ВІСНИК ОДВУ" (в сумі 60 ц. від члена на рік) і таку Управу передасть до Центр. Управи.

Досі відділ вислав на боеву акцію до краю чистий дохід з Листопадового Свята, яке відбулося дня 27-го листопада 1932, в сумі \$39.66. В останніх днях вислано також святочну коляду відділу в сумі \$64.00. Як бачимо отже, що 22-гий відділ на протязі свого короткого, бо заледви 3-місячного існування, прислужився визвольній справі поважною сумою, бо вислав вже до краю більше як \$100.00.

ВІЧЕ В КАРТЕТЕТ.

Дня 19-го лютого відбулося в Картерет, Н. Дж. протестаційне віче, заходом Української Православної Громади.

На вічу було поважне число присутних. Головним бесідником був гр. С. Дембіцький з Перт Амбой, Н. Дж. Другою бесідничкою була п-на Марійка Чагарин з Нью Йорку, представниця ОДВУ, — свіжий енергійний і надійний наш набуток. Вона говорила по англійськи, головню про Ольгу Бесарабову, а промовою захопила всю публіку. Віче переклав місцевий парох, о. Гундяк. На вічу присутним був й говорив єпископ Української Православної Церкви, о. Йосиф Жук.

Винесено відповідні протестні резолюції й вислано їх до відповідних чинників.

Картерет є головним осідком Ліги Українських Клюбів. По вічу місцева молодь дуже приязно прийняла п-ну Чагарин і її товаришку, та випитували про визвольний рух в краю та організацію ОДВУ в Америці. Всі висловили велике бажання брати участь в праці ОДВУ, а то й заложити місцевий відділ. Відділ такий в Картерет — або молодечий, або старший — здається скоро повстане, за старанням місцевого пароха о. І. Гундяка.

ЧАСТИНА ОФІЦІЙНА.

Повідомляється членство ОДВУ, що Центральна Управа, почавши з місяцем лютем, перебрала на себе виключну кольпортажу „Сурми“ на цілу Америку. Всі гроші, які члени можуть мати з розпродажі чисел „Сурми“ та всі жертви, як рівнож передплати приєднаних нових читачів „Сурми“, повинні бути складані на руки відділів, які будуть пересилати їх до Центр. Управи, — або пересилані просто до Центр. Управи.

Всі члени ОДВУ одержують з відділів „Сурму“ безплатно.

З огляду на це Управи відділів повинні абсолютно уникати зужитковання місячних членських вкладок на відділові видатки. Ці повинні, після статута, бути пересилані в цілости на боеву акцію. Чи це є практичне і чи так буде робитися на будуче, буде вирішено на слідуючому, 3-тому Зізді ОДВУ, який відбудеться в червні, ц. р.

Кожний член ОДВУ мусить бути читачем ВІСНИКА ОДВУ. Він складає свою передплату за ВІСНИК на руки Управи Відділу, в сумі 5 ц. на місяць, а Управа всі передплати членів разом пересилає до Центральної Управи, в такому часі, як це було рішено зборами відділу.

Члени, котрі ще не виповнили нових декларацій й не погодилися на це, щоби їх заступили давні декларації, або які взагалі ще жадних декларацій, через недбальство, не виповнили, мусять це кінче зробити як найскоріше, щоби Управи могли надіслати їх до Центр. Управи.

Обіздка тов. Е. Ляховича по Америці з відчитами вже закінчена. Тепер він дає ще відчити в декотрих громадах близько Нью Йорку. Отсим прилюдно складаємо щиру подяку тим громадянам, товариствам, парохіям і священникам, як рівнож і всім нашим відділам ОДВУ, за успішне переведення тих відчитів у своїх громадах, а також за приятельське трактування й гостину, уділену тов. Ляховичеві. Обіздка випала дуже успішно, а переведено її майже сто-процентно після першого наміченого плану.

Щиру подяку складаємо також самому тов. Ляховичеві за його безінтересовний труд, який він вложив в цю обіздку.

В часі відчитів роблено у всіх громадах збірки від присутних на салі. Збірок таких всіх зібрано (у всіх громадах разом) \$245.76. — З того на покриття місцевих видатків, звязаних з урядженням відчитів та на подорож лектора зужито \$83.88, — решту, то є \$161.88 — переслано безпосередньо або до краю, або до Центр. Управи до Нью Йорку. Всім жертводавцям щиру подяка.

Е. С., секретар.

ЗАМОВЛЯЙТЕ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ УПРАВІ ОДВУ:

"РЕАЛЬНА І ВИЗВОЛЬНА ПОЛІТИКА"

другий наклад — по зниженій ціні 25 центів.

"РОЗБУДОВА НАЦІЇ"

місячник — по зниженій ціні 20 ц.

"НОВИЙ ШЛЯХ"

канадійський націоналістичний тижневик — річна передплата \$2.00

"МЕСТНИК"

революційна повість — 15 ц.

"СУРМА"

орган У. В. О., річна передплата \$1.00

"САМОСТІЙНА ДУМКА"

літературно-науковий і політично-суспільний місячний журнал. Виходить в Чернівцях, Румунія. Річна передплата \$2.00

"ВІСТНИК О. Д. В. У."

місячник — річна передплата \$1.20 (поодинокі число 10 ц.)

* * *

Шліть замовлення на адресу:

Executive Committee of "O. D. W. U."

P. O. Box 13, Sta. D.

New York, N. Y.

Phone OLgonpuin 4-8779

Notary Public

Українське Нотаріальне Бюро Стефана Ковбаснюка

REAL ESTATE — STEAMSHIP TICKETS — INSURANCE
MONEY ORDERS

Пересилає гроші до краю ДОЛЯРАМИ поштою, поспішно і телеграфом по значно зниженій ціні. Всі грошові пересилки виконує скоро, дешево і з ПОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ.

Продає ШИФКАРТИ на всі лінії по найдешевших цінах на найлучші та найскорші кораблі.

Полагоджує СТАРОКРАЙОВІ СПРАВИ та виробляє ПЕРМИТИ і АФІДЕВІТИ на спровадження кривних до Америки та Канади, як рівнож паспортів, контракти, повновасти та інші нотаріальні документи.

Продає ДОМИ в НЬО ЙОРКУ і околиці, як також фарми лоти та ріжнородні бізнеси.

Вишукує назви кораблів і день приїзду до Америки.

Уділяє безплатно інформацій у всіх справах тутейших і старокраєчих.

Звертайтеся до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА в кожній потребі як хочете скорої, совісної та ретельної обслуги.

S. KOWBASNIUK

NOTARY PUBLIC

277 East 10th Street

New York, N. Y.

(Between 1st and Avenue A)